

ESE

Híradó

kulturális és közművelődési folyóirat

PÉCEL

Alapítvány

V. évfolyam 1. szám 2000. május 5.

**Középpontban
az iskolák**

**Riportok, interjúk
vélemények
városunkról**

**Köszöntő:
Dr. Gémesi György**

**Megkérdeztük:
– a polgármestert
– a jegyzőt**

Sztárvendégünk

PITTI KATALIN

Egy lap újra indul

Ma 9 éve jelent meg az ESE Híradó első száma

1994. novemberében jelent meg utoljára az ESE Híradó. Nem tettünk fel az itt élőknek kérdéseket 1991-ben, amikor az első számot kiadtuk, és 1994-ben sem "kutatunk közvéleményt" a megszűnéséről. Az újraindításról sem kérdeztünk meg senkit. Az évek során egy-egy ritkán feltett: **Miért nincs ESE Híradó?** - kérdésre sem vártak őszinte választ a kérdezők.

Most a vélemények közönhető az újraindítás, a PHARE-Demokrácia pályázat támogatásának. A pályázatot nem nagy kedvvel írtam, hiszen inkább egy rehabilitációs központ megvalósítását pályáztuk volna meg. Építés helyett szellemi építkezés? Adná a Jóisten, hogy Pécelen szellemi építkezés induljon el a PHARE-Demokrácia Mikro project támogatásával. A PÉCEL-ESE Híradó önkéntes stábjá ehhez kevés.

A Pécelen élők palackba zárt alvó, építő szellemének

ébredése és kiszabadulása kellene a szellemi építkezéshez. Több ezer értelmiségi, írástudó ágyaz esténként nyugodalmas alvó városunkban. A házak között kerítések. A gonolatokat, a mondatokat, a véleményeket falak választják el. Nem is érdemes kimondani (?), hiszen ettől sem változik semmi. Egy PHARE által támogatott demokratizálódási folyamat most kezdetét veheti településünkön. Keretei egyszerűek: a közérdeklődésre számot tartó hírek, tervek, vélemények közlését kínálja fel a folyóirat. Az ESE Teréz Anya Termének minden hétfőn 16 órától nyirva van az ajtaja. Egy évig biztosan. Reménykedjünk közösen, hogy utána is nyirva maradjon. Jöndulattal és békeességgel indítjuk a Pécel ESE Híradót, remélhetően a jövőnek.

Némethy Mária

Az idegen lokálpatriotizmusa

Az idegen én lennék. Mi más lehetnék, két esztendőnyi péceli tartózkodásom után. Ugyan vannak már ismerőseim, akikkel szót váltok az utcán, de alapvetően egy vagyok a bevándorlók közül.

Ugyanakkor meglepődve veszem észre magamon: kezdek érzelmileg kötődni a helyhez, méghozzá nem csupán a szűkebb környezetemhez. Szorosan vett érdekeimen túl (az alig járható út, a csatornázottság hiánya stb.) fontosnak találok általában Pécel kibontakozási esélyeit, lehetőségét fejlődésének. Barátaim, ismerőseim meglepődve tapasztalják: én, aki korábban

mindenféle közügyektől távol tartottam magam, csodák csodájá, elmegek az önkormányzat alakuló ülésére, próbálok segíteni az önkormányzatnak (a jelek szerint nem különösebben igénylik), és lám most hajlandó vagyok közreműködni ennek az újságnak az elindításában.

Nem jobb meggyőződés ellen teszem! Ez a városka és lakói megérdemlik. (Észem ágában sincs bökölni, eddig a helybeliekkel való találkozásaim jó emlékeket hagytak bennem, himni szeretném, hogy fordítva is így van.)

A fővárosból az utóbbi öt-tíz évben megindult kívándorlási hullám hozzám ha-

sonló idegeneket hozott és hoz majd ide. Ez Pécelnek akár jó is lehet. Jöttek és jönnek olyan emberek, akik - ne kereljünk akár anyagi hasznot is hozhatnak vagyonuk, vállalkozókedvük, összekötöttesük, szellemi képességeik révén. Feltehetően ők sem viszonyulnak a várososh és lakóihoz másként, mint jömagam. Némi tartózkodás után - ha az ímént felsorakoztatott tulajdonságaikra számít a város - nem maradnak közömbösek és tétlenek. Talán nem is olyan soká lokálpatrióták lesznek. Miként magam is.

Vass István Zoltán

Hírek és vélemények

A hír szent, a vélemény szabad! A BBC közismert alapvetése. (Hitük ezt márciusig, mikor is világáá kürtöltetett - éppen a BBC magazinműsorában - hogy egyike vagyunk a világ legkorruptabb országainak.)

A "szerintem" és színominái kezdett avagy végül vélemény nyilvánításnak állcázott tényközlések hamisak és álságosak, csupán jogászis szempontról értekelhetőek.

Léteznek hírek, és van véleményünk. Válasszuk el őket egymástól mindenki számára jól követhetően.

Dalocsa Vilmos

Az ESE Híradó 1992/10. számából

Az igazság arca avagy miért jó a helyi sajtó?

A közvélemény alakítása nem kampányfeladat. A helyi politika "helyes" formálásában csak olyan újság tud (felelősen!) részt venni, amely rendszeresen megjelenik, elfogulatlanul tájékoztat, és lapjain helyet biztosít a különböző véleményeknek is.

Koricsánszky Attila

ELŐFIZETÉST NYERHET !!!

Gyűjtsé össze (hiánytalanul) az ESE Híradó 1991. május 5-1994. november között megjelent számaikat! A gyűjtojket gyűjtjük! A jutalom: 1 éves előfizetés

Kövélkező számunk tartalmából:

Középpontban:

- A közművek és Pécel közlekedése
- Riediger Béla: A péceli közművek története (1974)
- Apróné Orosz Margit: Az M0-ás autópálya építése
- Interjú a Péceli Vízművek igazgatójával
- Tényfeltáró riport Pécel nem hitelesített éves beszámolójáról
- Testületi ülések tudósítója - pályázat
- Pitti Katalin interjú - folytatás

TARTALOM

Beköszöntő	2-3
Közélet	4
Péceli gazdaság	5
Középpontban	6-9
Művelődési házuk hírei	10
Zeneiskolánk hírei	11
Csillagok	12-13
Gondoskodás	14
Értékvizsgáló	15
Kitörés	16
Gondoskodás	17
Irodalom	18
Pécel történetéből	19
Házi jogtandacsadó	20
Civil fórum	21
Óvodánk hírei	22
Iskolánk hírei	23
Sport	24
Környezetünk védelmében	25
Egészséges életmód	26
Hírek, hirdetések	27

Kedves Olvasók!

Nagy öröm számomra, hogy a Pécelen most induló új havi lapban, a PÉCEL ESE Híradó hasábjain köszönhetem Önöket. Nagy örömmre szolgál, hogy egy új helyi és kistérségi kérdésekkel foglalkozó havi lap kezd meg működését. Fontos ez, hiszen a legizgalmasabb információ és hír az mindenki számára, ami szűkebb lakókörnyezetét érinti. Ennél többről van szó, hiszen egyrészt az évek óta jól működő és szép feladatokat felvállaló Egymást Segítő Egyesület munkája nemcsak helyben, hanem Pécel térségében is rendkívül jelentős. Mindemellett azok a programok és események, amelyek a környék településein történnek, közelebb hoznak egymáshoz bennünket, mert ezen keresztül ismerjük meg egymás életét, tudunk egymás gondjairól, és találkozunk egymással.

Együtt könnyebb a nehézségeken is úrrá lenni. Az együttműködés számos formája azt bizonyítja, hogy ettől a térség gazdasági felemelkedése is várható.

Jó példa erre a már évek óta működő Gödöllő és Környéke Turisztikai Egyesület eredményei, vagy a gödöllői multinacionális cégek környékbeli településein egyre jobban bővülő beszállítói körének kialakítása.

Mint a térség országgyűlési képviselője lehetőségeim szerint segítem és támogatom a kiváló kezdeményezést és amennyiben lehetőség van rá, szívesen tájékoztatom Önöket részletesen képviselői munkám Pécelt érintő kérdéseiről.

Gödöllő, 2000. április 11.

dr. Gémesi György
országgyűlési képviselő

PÁLYÁZAT

A Pécel ESE Híradó szerkesztősége pályázatot hirdet a "Testületi ülések tudósítója" kintüntetett cím elnyerésére.

Feltételek:

- péceli illetőség
- 18 éven felüli életkor

Programidő:

2000 június 1- november 30-ig

Program:

Részvétel a programidőben megtartott nyilvános Képviselő-testületi üléseken.

Minden testületi ülésről saját véleményként, saját névvel megírt tudósítás (szerkesztés max. 2 oldal) a testületi üléstől számított 15 napon belül.

A tudósítás postai úton történő beküldése a P.E.H. címére az adott ülés időpontjától számított 20 naptári napon belül.

A névvel, címmel együtt beküldött tudósításokat a szerkesztőség folyamatosan, és a programidő befejezése után összességében értékeli.

Ünnepélyes eredményhirdetés, a pályázati díj átadása: 2000. december 29-én 16 órakor, az ESE Teréz anya termében (2119 Pécel, Pihenő u. 2.) lesz.

Pályázati díj: 50.000.- Ft.

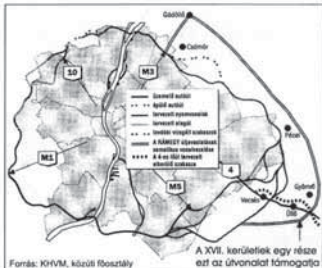
Legyen Ön is TUDÓSÍTÓ!

Ne feledje, a Péceli Demokráciát a PHARE DEM Program 1 évig támogatja!

Következő számunkban: az M0-ás autópálya építése

Amit eddig olvastunk a témában:

A Gazdasági Minisztérium államtitkára is támogatta az M0 tervezett Pécel és Gödöllő közötti átkötését, amely 30 kilométerrel rövidíti le az M5-M3 autópályák közötti tranzit útvonalat. A mintegy százmilliárd forint összköltségű építkezés 2001-ben kezdődik meg.

Az állampolgári felelősség

Vajon hány képviselőtestületi ülés volt Pécelen 1990 októbere és 2000 májusa között? Száznál többet valószínűsíthetünk. A testületi ülések a nyilvánosság előtt zajlanak, tehát bárki részt vehet - hallgatóként - Pécel előljáróinak, városunk döntéshozóinak a nyilvánosság számára fenntartott értekezletein. Elsőként hallhatja a megszületett helyi „törvényeket”.

Tizenkétezeren lakunk Pécelen. Sajnos, csak egyetlenegy polgár mondhatja el, hogy igazán érdekli, mi történik a városunkban: id. Nagy Lajos úr, aki 10 éve a testületi ülések rendíthetetlen „közönsége”.

- Miért jár a képviselő-testületi ülésekre ilyen fájradatatlannal?

- Sok a szóbeszéd a városban, és én szeretném megtudni, mi az igazság, melyik képviselő hogyan dönt, mi a véleménye, hogyan alakulnak az erőviszonyok a testületben.

- Miért fontos Önnek, hogy első kézből értesüljön az önkormányzati eseményekről?

- A demokrácia számomra azt jelenti, hogy minden állampolgárnak felelőssége, hogy kit választ meg képviselőnek, ehhez ismerni kell a képviselők munkáját. Időm is van, hiszen 1985 óta nyugdíjas vagyok.

- Gondolt-e már arra, hogy a péceli képviselő-testületi ülések történetét, hangulatát, mint egyetlen hiteles tudósító megírja?

- Nem gondoltam erre, mert a véleményeket kinyilvánító, leíró emberek sok esetben bíróságokon védekezhetnek. Magamnak tartom meg a tapasztaltakat.

- Hány hallgatója van általában a testületi üléseknek?

- Általában egy, de az 5, 6, 8, hallgató sem ritka. Természetesen különleges alkalmakkor több száz hallgató, érdeklődő is volt már.

- Melyik volt a legemlékezetesebb testületi ülés az Ön véleménye szerint?

- Mind emlékezetes. Sajnos a jelenlegi ellenzék nem képes tudomásul venni még mindig, hogy az 1998-as választásokon alulmaradt. A demokráciában a vesztesnek nem ellenségként, hanem ellenfélként kell viselkednie, ezért túl sok a vita.

- Szokott-e jegyzetelni, eset-

leg naplót vezetni az üléseken?

- Erről nem kívánok nyilatkozni. Pártatlan akarok maradni.

- Pártatlan csak úgy lehet valaki, ha hallgat?

- Úgy van. A pártatlan véleménynyilvánítást valakiknek fel kellene vállalniuk Pécelen. Nagyon jó lenne.

- Milyen arányban támogatja a testület a polgármester munkáját?

- A polgármester jelenleg - de az szinte úléjáról ülésere változhat -, kisebbségben van. Megnyugtató, hogy olyan jegyző van, aki higgadtan, a törvényességre figyelemmel tompítja az ellentéteket a két tábor között.

- Kap meghívót a testületi ülésekre? Hogyan értesül az időpontokról?

- Nem kapok meghívót, sajnos

az utóbbi időben a hirdetőtáblákra sincs kitéve, ezért nagyon nehéz megtudni a testületi ülések időpontját. Ma április 17-én lesz KT ülés. Természetesen el fogok menni.

- Köszönöm az interjút, jó egészséget kívánok Önnek önként felvállalt, tiszteletre méltó társadalmi szerepéhez.

Még sokáig beszélgettünk id. Nagy Lajos úrral az önkormányzati munkáról, képviselői felelősségről, a város pénzügyi helyzetéről és arról, hogyan lehetne a városban lakók érdeklődését felkelteni a közélet iránt. Ez utóbbi kérdésre csak az itt lakó állampolgárok adhatnak választ.

Némethy Mária

Interjú Márkus János Polgármesterrel

Miért nincs Pécel városnak önkormányzati újságja?

Jelenleg a városnak kifejezetten anyagi okokra visszavezethetően nincs újságja. A jelenlegi gazdasági helyzetben - csődjelzés elkerülése - nincs 1 - 1,5 millió forint városi újság indítására. Természetesen jó dolog lenne, és ha az anyagiak ezt lehetővé teszik, akkor a magam részé-

ről támogatom a Péceli Híradó vagy közéleti tájékoztató stb. újság életre keltését, hiszen az önkormányzat életéről, a hozott döntésekről ezen keresztül kaphatna közvetlen tájékoztatást a lakosság.

Örül-e annak, hogy az ESE Híradó újra megjelenik?

Természetesen örülok, hiszen a tisztességes, korrekt tájékoztatás - legyen bármiről

is szó - minden esetben üdvözlendő.

Milyen segítséget tudna adni az önkormányzat a mostani induló lapnak?

Az első kérdésre adott válaszból kiténik, hogy jelenlegi helyzetünk miatt anyagi támogatást nem áll módunkban adni. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy ha egy adott kérdéskör közlését az

ESE Híradó felvállalja az önkormányzat helyett - rendeletekre, határozatokra gondolok, vagy a lakosságot érintő konkrét kérdéskörökre - akkor esetenként külön megállapodás/alapján az adott szám megjelenéséhez anyagiakban is hozzájárulunk.

Némethy Mária

Riport

Vélemények Pécel város gazdálkodásáról

Helyzetkép közérzetről, információról
Nicsak, ki beszél? - aki kérdez Némethy Mária

Tudja-e Ön, hogy mennyi pénzből gazdálkodik Pécel városa?

- Abban a helyzetben vagyok, hogy ismerem az éves költségvetés fő számainak. Azt is tudom, hogy több, mint 80 millió Ft, vagyis kb 10% az az évi adósság törlesztés. Azt is érzékelem, hogy sok helyi adó kell fizetnem, csak azt nem tudom, hogy mire költik. Az utak helyzete katasztrofális, különösen télen. Néha úgy érzem, hogy állampolgári engedelmességet kellene szervezni a helyi adókkal kapcsolatban. Legalább a helyi adó 135 millió Ft-os tervezett bevételeit fordítanák a település infrastruktúrájának fejlesztésére, karbantartására. Egy olyan költségvetés, amelyben Pécel közutainak, hídjainak üzemeltetésére 4,8 millió Ft jut és 7,6 millió Ft-ot a végrehajtási eljárások, perköltségek, késedelmi kamatok, közjegyzői díjak tesznek ki, nem jó értékárnyék jelent. Soknak tartom a Hivatal dolgozóinak létszámát. Ne is kérdezzen tovább!

Kérdzünk ismét a költségvetésről.
- Nem tudom, - hangzott a válasz - és nem is érdekel.
Nagyságrendje mennyi lehet? - 300 milliónak gondolom.

860 millióból gazdálkodik Pécel 2000-ben, soknak tűnik Önnek ez az összeg?

- Régóta élünk Pécelen, de soha nem foglalkoztunk ezzel. Szeretne többet tudni a város életéről?
- Honnan kellene tudnunk, talán a televízióból? A szórólapokból? Nem érdekel, higgye el, soha nem kérdezett még senki. Ne haragudjon, sietek vásárolni.

A Penny áruház előtt kérdezte tovább.

- Nem tudom, sajnos nem tudom, még körülbelül sem.

Régóta él itti?

- Három éve. A gyerekeim máshol járnak iskolába, úgy-hogy nem tudok erről sem. Különbösen sem mondanának semmit a számok, mert ki tudja, az mire kellene költeni.

Ön szerint mire kellene?
- Utancánkban nincs csatorna, az utak rosszak, nyáron többször volt vízhíány. Szerintem ezeket kellene megoldani. Tulajdonképpen a város tetszik, az emberek tetszenek, örülök, hogy ide költöztünk a családdal. Kicsit rossz szájjal kapjuk meg a városatyák leveleit, csodálkozunk rajta, mert eddig is városban laktunk, a fővárosban, de ilyen egymást pocskondiázó leveleket ott nem dobtak be.

Nagy a forgalom az áruház előtt, kérdezte tovább.

Tudja-e Ön, hogy miből gazdálkodik Pécel város?

- Nem tudom.

Nem jut információhoz?

- Dehogy nem, dobálják nekünk befele a papírokat, amikben egymást becsmérlik, vagy hogy mondjam.

Nem érdekli a város gazdálkodása?

- Nem tudom, már egy ideje nem is érdekel.

Elégedett?

- Az előző polgármester többet tett a lakosságért, a fejlődésért. Lehet, hogy nincs igazam, de én úgy érzem, hogy igen.

Azt is hallani, hogy az előző polgármester költekezett túl?

- Én mást hallottam, ezen lehetne vitatkozni. Én például a telefonnal jártam meg, hogy bekötöttem. Arról volt szó, hogy aki betársul résztulajdonos lesz. Kaptam egy levelet, bementem a hivatalba, de elküldték. Azóta feljűk sem megyek.

Tudja-e Ön.... próbálkozok ismét.

- Nem, körülbelül sem. Sietek.
Rövid várakozás után újra felteszem a kérdést.

- Megtisztelem a kérdésével.

Csak a hasamra ütve tudom, úgy 400-500 millió lehet, úgy hallottam, elég szűköss a költségvetés.

Elégedett Ön?

- Nemrégien költöztünk ide. A levegővel teljesen elégedett vagyok, az úthálózattal vannak fenntartásaim. Nagyon magasan tartom a közüzemi díjakat, még Budapesten is alacsonyabbak.

Szeretne többet tudni Pécelről, a gazdálkodásról, fejlesztéséről?

- Mindenképpen. Nem tartom tájékozatlannak, hogy a két ellenpólus leveleit beudbólják. Torszalkodás van, ami nem jó. Ettől függetlenül szeretünk itt élni.

Egy mentőautó áll meg a parkolóban, a vezető kérdem meg, gyakran kell-e Pécelre jönniük?

- Nem igazán, de felhárító, hogy milyen nehéz megtalálni az utcákat. Az utcátláb hiányosak, az utak pedig! Télen nincs itt a hőeltakarítás megszervezve? - fordul hozzám.

Nem tudom, sajnos nem tudom.

Összefoglalás.

Nézünk. A kérdések rosszak voltak. Senki sem tud igazán semmit. Nem is érdekel senkit. Egy ország költségvetése a polgároknak nem mond semmit. Egy város költségvetése nem mond az itt lakóknak semmit. A család költségvetéséből, pénztárcájából érzékelhető csak a város, az ország helyzete? Úgy tűnik igen. A parkolóba kiolt vásárlókocsik tartalmából látható, hogy a pénztárcák mélysége eltérő. A válaszok mégis hasonlóak: nem tudom, nem tudom, nem érdekel. Vagy mégis? Bizakodjunk.

Törődünk többet szomszédainkkal, településünkkel! Hátha mi is többet tethetnénk a közérzetünkért!

A minap a kezembe került a Belügyi Közlöny 1998 /15. száma, amely Pécel Város Önkormányzatának 1997. évi egyszerűsített éves beszámolóját közölte, az alábbi könyvvizsgálói záradékkal:

...**Véleményem szerint a 625 465 E Ft mérleg főösszegű egyszerűsített éves beszámolója nem a számvitelről szóló 1991. évi XVIII. törvényben, az általános számviteli elveken, valamint a költségvetés alapján gazdálkodó szervek beszámolási és könyvvizelési kötelezettségéről szóló 54/1996. (IV. 12.) Korm. rendeletben és a költségvetési szervek tervezésének, gazdálkodásának, beszámolásának rendszeréről szóló 156/1995. (XII. 26.) Korm. rendelethez foglaltak szerinti állították össze.**

A mérleg adatait teljeskörűen nem támasztja alá hiteles vagyonleltár. Az 1996-ban megvásárolt ingatlanokat csak részben mutatják ki a beszámolóban.

Ezen okok miatt az 1997. évről készült egyszerűsített éves beszámoló hitelesítését megtagadom.

Hát az meg mit jelenthet? Oknyomozó riportunkat a következő számban közöljük.

Középpontban című rovatunkat hónapról hónapra azon témák részletes, ha kell oknyomozó stílusú feltárásának szenteljük, melyekről hisszük: fontosak, tárgyalandók, számot tartanak a "köz" megtisztelő érdeklődésére.

Iskolaépítők kerestetnek

Hogyan indul manapság egy építkezés? Először a pénznek kell megülnie, vagy az elhatározásnak? Attól függ, válaszolnánk a pénz emberei, hogy mi akarunk építeni. Mert kérem, ha 5-10 éven belül megtérül a beruházás, lehet találni befektetőket, akik pénzt áldoznak a biztos üzletbe. Az iskola beruházásában nincsenek üzlethezek, csak érintettek, eltérő érdekkeltséggel, érdekvédelmi képességgel.

Gyerekek, szülők, tanárok, fenntartók, oktatási kormányzat. Az érintetti felek nem gyakran ülnek le egymással beszélgetni. A tanításnak vannak tárgyi és személyi feltételei.

Juhász Jenőné

Vészkiáltás van az iskolaépítés ügyében. A Lokál-patrióta havilapban, de minden lehetséges fórumon sokak közt felhasználtam az új iskolaépítésnek szükségességét.

Mikor épült iskola Pécelen?

A 19. és 20. században önálló, új iskola egyetlen esetben épült, 1984-ben, a Petőfi Sándor Általános Iskola. Csak bővítések, átalakítások, toldások történtek.

Az életveszélyessé vált tantermek lebontása miatt épült három tanteremsoport, állami segítséggel, szülői összefogással.

A felsorolt épületek „pénz hiányában” sohasem a jövőnek, hanem csak az akkori égető jelennek készültek, „olcsó” megoldással.

Közben elfogytak a közterületek, és a központi helyen levő ingatlanok gazdát cseréltek.

Az autóbuszhoz közeli hely jöhete csak szóba az új iskola építéséhez, talán a FORFA helye a TSZ udvarával együtt, ha a Kastély-programmal nem ütközik.

Orosz Ferenc

Hol van közterület iskola építésre?

Nagy kérdés, hogy hol. A Kórház-közben talán, a Kastély-programmal egyeztetve, ha lehetséges.

A református egyház óvoda építését tervezi a volt Keravill ingatlanán. Egy biztos, a katolikus iskola megszervezése a Szemere Pál Általános Iskola kárára történik.

Pécel városnak szüksége van felekezeti iskolákra és állami

iskolákra is. Az iskoláknak harmonikusnak kell együtműködni a gyermekek érdekében. A Zeneiskola úde, megnyugtató sziget mindnyájunknak. Béke kell az iskolaépítéshez, természetes béke. Hart és Gyöngyös között van egy fa, amelyet minden oldalról süthet a nap. Olyan szép lett a koronája, formája, hogy védettnek nyilvánították. A körülményeket kell megteremteni, hogy természetes növekedés indulhasson. Az egyéni, a csoportszemponatok, érdekek etikai érteke kevesebb, mint az egészé.

Jézus mondja: nemcsak a saját magunk hasznát, hanem másokét is nézni kell. Ahol ez hiányzik, torzó fejlődik. Béke kell az építéshez, harmónia, a közérdek elsősége.

Heitai Miklós

Építeni kell. A jelenlegi épületek nagy része nem alkalmas pedagógiai tevékenységre. A FORFA épület aggályosan életveszélyes, a szélben mozog.

Tagolt épületekben a tanítás megszervezése is többlet energiát igényel, amelyet a nevelés fordíthatnának. Én a puritán oktatás híve vagyok a tárgyi feltételek vonatkozásában, de ez nem puritán, hanem lehetetlen körülmény.

Várady István

Pécelen a legtöbb gyermekintézmény épülete előregedett, korszerűtlen. Az új intézmények helyének kijelölésénél a területi adottságokon túl a megközelítés lehetősége és a forgalmi szempontok is fontosak.

A külső gyűrsi teher- és személynepököszi forgalom

nehéz szétválasztani a kettőt egymástól, mert összefüggésük nyilvánvaló egy polgári társadalomban, ahol az anyagi értékrendben nőnek fel a gyerekek. Isten háza, a tudás, az egészségű házaí még jelképeket, üzeneteket hordoznak, és az anyagi értékrend felett öröködnék.

A tudás házába kötelező bemenni, jelképeit, üzeneteit tudat alatt egész életében hordozza minden 8. osztályt elvégzett és el nem végzett ember. Ki mit tud a péceli iskola építéséről? Egy telefonos interjúja talán alkalmas módszer a véleménynyilvánításra, a helyzetlemezésre.

miatt életveszélyes a Szemere iskola körül a gyalogos közlekedés. Óvodatervek készültek a Kainer közre. Újallag az I. számú, több éve lebontásra ítélt óvoda megmentési és bővítési terve is téma lett. Iskolaépítésre terv nem készült ez ideig. Nem szerencsés a felekezeti és az állami iskola közös elhelyezése.

Csávás Ferenc

Már nem ismerem a péceli iskolai helyzetet, hiszen mindhárom gyermekem egyetemista. Egy biztos, a 80-as években a tanási vezetés részéről prioritást kaptak az iskolai ügyek.

Nemcsak az építés, de a karbantartás, felújítás is.

Mennyibe kerül ma egy iskola felújítása?

Egy környéki településen a tervezési adatok szerint egy 8 tantermes iskola 70-75 millióból kivitelezhető.

Lestyán Péter

A jelenlegi állapot tarthatatlan. Három hely merült fel az új iskola építésére:

- TSZ udvar: a Kastély-programmal ütközik,

- edzőpálya: lakótelkek kialakítását fogadták el,

- a Maglódi u. 1. és 9. közötti kb. 1 hektáros terület (lakásokkal kell építeni a kikötőzéshez).

Ez utóbbról az előző önkormányzati klubban tanulmányterv készült, egy 24 tantermes iskola, tornaterem, óvoda komplexum létesítésére. **Az elmúlt 10 évben méltatlanul hátréba szorult Pécelen a humán ellátások ügye, az oktatás, az egészségügy, a szociális ellátás. A pénz vagy az akarat hiányzott?**

A Ráday Pál Gimnázium a

Pest megyei Önkormányzat fenntartása alá tartozik. Ez lélekig idegen még a pénz-üllyeg biztonságosabb működést tesz lehetővé. A költségvetés szerinti támogatást korrekciók, időben megkapjuk. Élvről-évrre címzett támogatást ér pályázunk a Gimnázium rekonstrukciójához. Tornatermet, emeletlépítést és a meglévő épületek teljes felújítását szeretnénk megvalósítani. Be kell látni, hogy a 8. osztályos képzéséhez szükséges az alapokatást megszervezni. Ezért fontos az új általános iskola megépítése. A 6 és 8. osztályos gimnázium csak az elitoktatásban képzhető el.

Táncos Vilmosné

Ha városunk intézményeinek helyzetére gondolok, legfontosabbnak egy új Szemere Pál Általános Iskola megépítését tartom. A mi iskolánk, a Petőfi Sándor Általános Iskola is szűk a növekvő számú gyermek neveléséhez, de tudom hogy a Szemere Pál Általános Iskola gondjai sokkal súlyosabbak. Az új iskola építésénél, a hely kijelölésénél a jövő igényeire kell gondolni, talán a FORFA helyén és a mögötte lévő területen tervezhető. A tapasztalat szerint a középiskolai felvételt után a 8. osztályban leáll a tanulási kedv. Hátrányba kerülnek a tanulók a középiskolákban, két-három hónap lazítás miatt előre szóló kudarccal kezdik a továbbtanulást. A 8. osztályos általános iskolán alapuló középiskolai oktatás híve vagyok. Ezért fontos, hogy a városban minőségű alapokatást legyen, megfelelő tárgyi feltételek mellett.

Némethy Mária

Lelki megközelítés

Az idén 23 éve, hogy kezdő pedagógusként a régi öreg iskolánk „sötét tanári”-nak nevezett tanteremben elkezdtem a tanítást. Ha eszembe jutnak az akkori élményeim, Móra Ferenc műveinek hangulata süt át az emlékeken.

Az ablak nélküli helyiség mennyezetét – az összeomlástól félve – aládúcolták. Osztálytermünkön jártak át: Luca néni elsősei, Ilonka néni előkészítősei s az akkor még működő iskolai könyvtár látogatói is.

A mostoha körülmények ellenére kollégáimmal s akkori diákjaimmal aktívan részt vettünk a tanításban újdonságot hozó „78-as Tanterv” bevezetését megelőző továbbképzéseket, bemutató tanítások lebonyolításában. Az évek múlásával törvények születtek, új követelmények fogalmazódtak. A tennivalóink szaporodtak.

Szinte évente vándoroltunk tovább tanítványainkkal újabb osztálytermekbe. Gyakran esett a fejünkre tanítás közben a vakolat, az esővíz becsorgott, folyt a szennyvíz a termünk előtti folyosón.

Mit tehetünk?

A szülőkkel közösen – akik mindig jöttek hívásunk-

Miért kell az új Szemere Pál Általános Iskola?

ra – próbáltunk változtatni a mostoha körülményeken. Vettük a téglajegyeket az építkezéshez (4 tanterem, 8 tanterem, FORFA), festettük, parkettát csiszoltak, lakkoztak, támfalakat építettek.

A 80-as években kiöntött az iskolát, s szükségessé vált a vasúton túl egy új intézmény létrehozása.

A 90-es évek rendszerváltását, s az akkori Önkormányzat döntését követően tantermeink száma tovább apadt. A „maradék elv” érvényesülése miatt a meglévő épületek állaga folyamatosan tovább romlott. Sajnos objektív okok miatt a Szent Erzsébet Általános Iskola számára visszagyógyított területtel kapcsolatban fölmerült problémák a mai napig nem rendeződtek, s így az új iskola képe nevelőink és diákjaink szeme előtt csak reményként jelenhet meg. Az előzmények ellenére mégis bizakodunk. Talán vannak s lesznek még diákok, akiknek lelkében pisllákol a kötődés, a ragaszkodás lángja, s szükségét érzik majd egy új,

de régi értékeket megőrző Szemere Pál Általános Iskola létrehozásának. Ezzel tiszteleghetne városunk polgársága azoknak a pedagógusoknak az emléke előtt, akiknek lámpása a helyes utat számunkra megvilágíthatja a jövőben.

Addig is végezzük munkánkat a legjobb tudásunk szerint, jutalmat érte nem várunk. A legnagyobb örömet és fizetséget a minap kapott levélke sorai jelenthetik a pedagógusoknak.

Legkisebb, mosolygós tanítványom nyitott be hozzám bejelentőlapra, miközben hazafelé ballagott. Lelkesen magyarázta, hogy őt az osztály bízza meg a postás szereppel, s egy picire összehajtott levélkét csúsztatott a markomba. A melegség, ami a sorokból áradt, gyógyírként hatott rám.

A sok-sok év melegsége

sugárzik öreg iskolánk falai közül is, ami még talán időben átmenethető egy új épületbe, ha azt felismerik az arra illetékesek, ebben a felfordult értékrendektől zajos világunkban.

Fábián Lászlóné

Statistikai megközelítés

Pécel állandó lakosainak száma évről évre nő. Csodálatos fekvésű városunk nagyon vonzó a jó levegőre, szép környezetre vágyó családoknak. Pécel lakossága 4 év alatt csaknem 700 fővel növekedett:

Pécel népességének változása

1996.	11.361 fő
1997.	11.707 fő
1998.	11.875 fő
1999.	12.042 fő

Helyzetértékelés:

Mindenki egyetért abban, hogy Pécel városnak kell építeni egy új általános iskolát. Városi rangunk is kötelez erre. Településünk közelmúltjának történelméből jó módszert találtunk az építésre.

Egy ember, úgy hívják, hogy Bacsonyi István, nagyon akarta, hogy Pécel közművelített település legyen, és lett. Cser László senki várta a csodát, amikor hozzákezdett a gimnázium új építéséhez, mert akart építeni. Vukácsi, akit úgy hívtak, hogy

dr. Varga László, akarta, hogy legyen orvosi rendelő, és lett. Hogyan épült fel a Városháza a 80-as években? Úgy, hogy Csávás Ferenc fel akarta építeni. Folytathatnánk a történeteket. A felsoroltaknak nemcsak építő akaratuk volt, hanem erjük is a magyar virtus, a szembenállás leküzdéséhez. Egyszerű a javaslatunk: keressük meg azt az embert, aki általános iskolát akar építeni, és segítsük mindnyájan, hogy iskolaigazgatóként megegyeszen.

Némethy Mária

Az oktatásba pénzt kell fektetni

Szerkesztőségünk az előző oldalakon megkísérelte egyes emberek véleményét közzétenni. Összeállításunk nem lenne teljes, ha nem mutatnánk be városunk vezetőinek álláspontját. Bizalommal fordulunk Szabó Zoltánné igazgatóhoz, aki készséggel áll rendelkezésünkre. Több évvezetés közgazgatási gyakorlatára, ezen belül is gazdasági, gazdálkodási tapasztalatai jogosítják őt arra, hogy gondolatai számot tartsanak figyelmünkre. Városunk jegyzőjével beszélgettünk Dalocsa Vilmos.

PÉCEL ESE Híradó: Mostani beszélgetésünk egyeztetése alkalmával említettem Önnek, hogy az újrainduló ESE Híradó májusi számában kiemelten foglalkozunk a péceli általános iskolák helyzetével, különös tekintettel a Szemere Pál Általános Iskola körüli bonyodal-makra. Elsőként arra kérem, jellemezze a péceli alapszintű oktatás mai állapotát.

Szabó Zoltánné: A közoktatás helyzete ma még megfelelő, de holnap nem biztos, hogy ugyanezt el lehetne mondani. Csak példaképpen: terveink szerint újabb százhatvan építési telek parcellázására kerül sor, ami fokozza a jávárszét Budapestről történő kivándorlást. Ez most már "invázióként" jelenik meg közoktatási intézményeinkben. Az így keletkezett problémákat ki kellene védenünk valahogy. Erre csak akkor van lehetőség, ha az új iskolát megépítjük, melynek üve 1992 óta húzódik.

A gondok alapvetően ott mutatkoznak, hogy férőhelyhiánnyal küzdünk, mind az óvodákban, mind az általános iskolákban, de ezen belül is nagyon aggasztó a Szemere Pál Általános Iskola helyzete, hiszen a város legnagyobb létszámú iskolája működik a legrosszabb körülmények között.

Természetesen a Képviselő Testületnek volna lehetősége az ügyet rendezni, de az egyházi javak visszaszolgáltatása tárgyában 2011-ben esedékes kártalanításig nincsen pénzre arra, hogy új iskolát építsen. (A katolikus iskola átadása után járó pénzüsszeg.)

PEH: Átadás 1992-ben, kártalanítás 2011-ben?

SZ: Igen. Alapvetően az akkori Képviselő Testület 1992-ben hozott saját határozatával rendkívül hátrányos helyzetbe hozta önmagát. A katolikus iskola létesítésére igényelt épületet addig nem kellett volna átadni, amíg a kártalanítási összeget meg nem kapja a péceli Önkor-

is adna, fedezetül a későbbi kártalanítási összeget elfogadná. Bárhogy is kezdünk az iskolaépítéshez, az anyagi források előteremtéséhez mindenképpen rendkívül gondos előkészítésre van szükség.

PEH: Akár a kártalanításról, akár az új iskolaépület

mányzat. Vagy, ha följánlították volna ezt a pénzt, akkor talán el kellett volna fogadni. Mind a kettő rossz lépés, mert ugyan hozzávetőlegesen százötven jávárszét péceli gyermeknek nagyon jó körülményeket teremtetünk a katolikus iskola átadásával, másik ezret azonban rendkívül hátrányos helyzetbe hoztunk ezzel a döntéssel.

PEH: Valamennyiünk számára világos, hogy nem lehet várni 2011-ig. Milyen irányba indulhatna el a város?

SZ: Mindenképpen szükséges az új iskola megépítéséhez hozzájárulni. Úgy lehetne befejezni például, ha a kormány átválná a hitelfelvételel járó kamatterhek viselését. Ennek is megvannak a feltételei, hiszen egyáltalán nem biztos az, hogy az állam viselné ezeket a terheket. Hitelt akár az OTP

mérés, ami egyrészt rendkívül megbízható támpontot fog nyújtani a Képviselő Testületnek, mert a megállapítási tényszerűek. Másrészt, magam abban bízom, hogy a vizsgálat eredménye, megállapításai segítenek meggyőzni a képviselőket arról, hogy az iskolaépítésétien kell.

PEH: Ha megengedi, játsszunk el a gondolattal: a vizsgálat megállapításai meggyőzik a Testület egészét arról, hogy sietni kell az iskolaépítéssel, továbbá az Önkormányzat banki partnere, az OTP hitel formájában biztosítja a szükséges forrást, valamint az állam átvállalja a kamatterheket. Hol, milyen területen indulhatna el az építkezés?

SZ: Igen, értem. Nekem ez komoly gondot okoz, mert az iskolaépítés helye nincs kijelölve. Bár építész nem vagyok, úgy látom, hogy a megoldás az lehetne, ha a Szemere Iskola FORFA épülete helyén indulna el az építkezés, mert ez a terület van központi helyen, ennek a megközelíthetősége a legideálisabb. Itt azonban "birtokan belül" van a katolikus egyházon túl még a református egyház is.

Megépíthetnénk és felszerelhetnénk egy tizenkét tantermes iskolát, és ez az épület lehetne az új péceli, vagy ha tetszik központi iskola bázisa, melynek továbbépítésével, továbbfejlesztésével gondjaink jávárszét orvosolhatnánk. Lehet, hogy csak elhatározás és szervezés kérdése?

PEH: Úgy értem, mi ketten már elhatároztuk az építkezés mihamarabbi elindítását. Milyen döntéseket lenne jó

előkészíteni, meghozni ahhoz, hogy akár már a mostani Önkormányzat "iskolaépítőként" vonulhasson be a későbbi helytörténeti kiadványokba?

SzZ: Nézz! Minden intézményünkben gond van, kiemelten a jelentős férőhelyhiányt kell megszüntetnünk. Először is megbízható forrásból származó, tényszerű adatokra van szükség. Az állam által finanszírozott átfogó vizsgálat megállapításai erre megfelelő alapot szolgáltatnak. (Az anyagot április 30-ig kapjuk meg.) Ezt követően a Hivatal apparátusa a kikerülhetetlen egyeztetések megszervezése és lebonyolítása után - megítélésem szerint - ez év szeptemberére tetheti a Képviselő Testület elé Pécel városának történetében az első igazán átfogó oktatási koncepcióját. Ennek a tervzetnek tartalmaznia kell az új iskola megépítésén kívül

például a Szivárvány Óvoda és a Petőfi Sándor Általános Iskola területének beépítését, a Gesztenyés Óvoda teljes átépítését. (Ebben az intézményben az egyik foglalkoztatási helyiséget a WC-n keresztül lehet megközelíteni.) Azon csodálkozom, hogy ezt az ÁNTSZ egyáltalán még tűri. Amióta én a közigazgatásban dolgozom ilyet még nem láttam.

Saját erőnkől viszont nem fogjuk tudni egyiket sem megoldani, de azt szeretném elérni, hogy álljanak készen megvalósítható tervek, amelyekkel pályázni lehet állami vagy más egyéb pénzeszközökre. Fordulhatnánk akár a Területfejlesztési Tanácshoz is. Egy új óvoda építéséhez 70 %-ot is adnak, ha meg tudjuk indokolni. És miért ne tudnánk megindokolni, hiszen egymás hegyén-hátán vannak a gyerekek és a nagycsoportokban nem ritka a harmincfős

létszám sem. Visszatérve: ez a vizsgálatot nem most kellett volna megrendelni, illetve a koncepciót természetesen nem most kellene elkészíteni, sokkal előbb kellett volna. Éppen azért, hogy a település időben felkészülhessen, hiszen egy napról a másikra összehozhat a közsátrá. Ez nagyon nagy baj és a felelősség a Képviselő Testületé. Az alapellátási kötelezettség feltételeinek biztosítása az Önkormányzat feladata, természetesen az adott lehetőségek között. A Hivatal kötelezettsége, mint az önkormányzatiság egyéb területein is, az, hogy a feltételek biztosítása terén jelentkező problémák megoldásához szükséges döntéseket előkészítse, azokat összefogja. Mi a magunk részéről ez ügyben mindent meg fogunk tenni. Valamennyiünknek tudnunk kell azt, hogy a közsátrásban nem szabad rövid távon

gondolkodni, csak hosszú távon. Az oktatásba pénz kell fektetni, nem is keveset ahhoz, hogy ott gyermekeink jól képzett szakembereké válásának feltételeit megteremtjük, és ahhoz is, hogy felnőtté cseperedve sikeres emberekként élhessék életüket.

PEH: Köszönöm szíves tájékoztatást. Végeztél, úgy vélem megkerülhetetlen a kérdés, - és most a sok "ha" helyett, mondjuk ki, hogy összefognak a képviselők egymással és a választópolgárokkal - elképzelhetőek tartja-e, hogy akár 2001. tavaszán-nyarán elkezdődjék az iskolaépítés Pécelen?

SzZ: Talán igen, de ehhez nagyon rövid idő alatt meg kell találnunk azt az alkalmas területet, melynek tulajdonviszonyai rendezettek.

Dalocsa Vilmos

A szerkesztőség javaslatait Dalocsa Vilmos foglalja össze

Szabó Zoltánné jegyző úgy fogalmazott, hogy az oktatás színvonala ma még megfelelő városunkban. Megállapítása kétségtelenül helytálló, ha az oktatás szakmai színvonalára gondolunk, továbbá az intézményekben van fűtés, működik a világítás, a csapokból folyik a víz, a pedagógusok hozzájutnak bérükhöz, és így tovább.

Katasztrófaállás a helyzet azonban az elhelyezés, a férőhelyi ellátottság, valamint az épületek állapotát illetően. Kivételként a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskolát és a Petőfi utcai iskolát említhetnénk, gondok azonban ebben a két intézményben is szép számmal akadnak. (A katolikus iskola ugyan nem a város kezelésében van, de jelentős részt vállal az oktatásban.)

A város által működtetett óvodákban és a Szemere Pál Általános Iskolában azonnali intézkedésekre van szükség. A megoldásra váró problémák egyenként is oráisiak, gondoljunk akár az anyagi természetű, akár a morális, vagy ha tetszik szemléleti akadályok leküzdésére.

A 2000. esztendő tavaszára egyértelművé vált, hogy az új iskola építését, az építkezés előkészítését haladéktalanul meg kell kezdeni. Hisszük, hogy az oktatási intézményekben jelenleg folytatott vizsgálat tényszerű megállapításai is alátámasztják vélekedésünket. Abból kiindulva, hogy az iskola-ügy minden városlakót szorosan érint, hiszen gyermekeink, unokánk jövője a tét, meg kell szervezni a település újabb kori történetében ez ideig szinte pelda nélküli összefogást! Elsőként az új iskola területének kiválasztása (kijelölése, megszerzése) tárgyában.

Az összefogás kezdeményezője értelemszerűen a Képviselő Testület lehet, lehetne. Merengéseinkben odáig

jutottunk, hogy elképzeltünk egy rendkívüli testületi ülést, melyen kizárólag az új iskola építésének lehetőségével; foglalkoznának a képviselők. Sőt, szinte már olvassuk ezen ülés jegyzőkönyvében az első határozatot: „Pécel Város Képviselő Testülete úgy dönt, hogy a további nem halasztható iskolaépítési ügyben összefog. Az egyes képviselői csoportok politikai, gazdasági és egyéni érdekeit érvényesítését az iskolaépítés idejére felfüggesztik. A Testület egésze felhívást intéz az őket megválasztókhöz, továbbá a város egyházi vezetőihez, politikai, társadalmi és civil szervezeteihez, melyben értesíti őket szilárd és megmáshatatlannal elhatározásáról, és egyben kéri támogató együttműködésüket. Felelős: a Képviselő Testület egésze, határidő: azonnal.”

Ha a város vezetői és a minket képviselőik egyetértéssel velünk, legyenek ezek kezdeményezés előterjesztői, élve a választók által rejtük testált jogokkal.

A birtokjogi szempontból teljes mértékben rendezett terület kijelölését, ha kell megszerzését követően célszerű lenne széles körű egyeztetést kezdeményezni. Ennek során kell tisztázni az építkezéssel kapcsolatban esetleg felmerülő valamennyi problémát. Soha többé nem kerülünk olyan hátrányos helyzetbe, mint a katolikus iskola épületének 1992-es átadását követően.

Lapunk a továbbiakban fokozott figyelmet kíván az ügynek szentelni. Közéztésünk minden, az iskolaépítéshez kapcsolódó hírt, információt, jobbító szándékú véleményt. A magunk részéről hiszünk az alkotó, de ma még szunyadvó emberi energiák erejében. Jó példaként lebeg szemünk előtt az: 1996-os helyi összefogás esete, melyben a lakosság felülbírta a kellően elő nem készített, a szemetégető megépítésére vonatkozó döntést.

János Papp fotója

„Egy darabot a szívemből”

Ugy mindenkinék a fülében cseng Máté Péter dala, melyből a címnek szánti idézet vald? De vajon hányan tudják Önök közül, hogy Máté Péter csodálatos dalai halála után is rendszeresen felcsendülnek Mosonyi Ferenc előadásában?

Igy történt ez 2000. március 21-én is Pécelen a Művelődési Házban. A hangverseny külön érdekessége volt, hogy két dalban közreműködött a Szemere Pál Általános Iskolából Dimitrov Judit tanítónő negyedikes osztálya. Csak dicsérni tudom a gyerekeket. Igazi profik módjára azonosultak az előadóval. Végül is Az öröm az iskolában című dal az öt világról is szólt. A nagy sikerű emlékkoncert után lütnék le Mosonyi Ferencel beszélgetni a kezdetekről.

Mosonyi Ferencet az akkori Tina Hölgyklubba szeretnék volna meghívni, de sajnos a klub időközben megszűnt. Így igazán örömminkre szolgált, hogy most elfogadta meghívásunkat.

A nagy sikerű emlékkoncert után beszélgettünk az előadóval.

Hogyan kezdődött az emlékkoncert sorozat?

1984-ben Péter halálakor a Hívniálak jó barát című dallal búcsúztam tőle. 1989 őszére járt, mire képes voltam felülkerekedni az elvesztése miatt rám nehezelő fájdalom, és közönség elé léptem az emlékkoncerttel, melynek közel két órájában feleleveníttem legszebb, szívemhez legközelebb álló dalait. Nem feltétlenül a legismertebbeket. Úgy érzem, ezek az örökérvényű dalok ma talán még aktuálisabbak, mint valaha. A műsor utolsó előtti dalaként hangzik fel az említett Hívniálak jó barát. Ezután hangmeccsről maga Máté Péter énekel. Emlékszik, ilyenkor én is leülök a közönség közé.

Van kedvenc dala?

A Kinek mondjam el a bánatom vagy a Most élsz. Ha így rákérdeznék, általában azt szoktam mondani, hogy mindegyik. Az Ott állsz az út végén c. dalt például nem tudom eléggé szeretni.

Milyen a Máté család hozzáállása az Ön tevékenységéhez?

Posztív, de nemcsak nekik tartozom köszönettel. Hála-

val tartozom azoknak a kitűnő embereknek, akik az emlékkoncert zenei anyagát szalagra játszották a Főnix Stúdióban, és Szakály Lászlónak, „Jegenyének” a csodálatos hangszerezésért. **Önök nem csupán példaképe, hanem személyes jó barátja is volt Máté Péter. Hogyan kerültek ilyen közeli kapcsolatba egymással?**

Pétert egy 1981-es Pulzus adásban ismertem meg személyesen a felvétel szünetében. Mindenki kiment, én leültem hallgatni, néztem meg csinál. Akkor már túl voltam a saját felvételemre. Elismeréssel szólt róla. „Keress meg, ha valami adódik”, telefonszámot, címet adott. Nagyon jólesett. Igaz emberi, közvetlen hangon beszélt. Földön járó ember volt.

Élt a felkínált lehetőséggel?

Sokszor megfordultam náluk a Krisztina körúton. Kétszer hívtam meg Mendére koncertre: 1981-ben és rá két évre. Hétköznap ellenére is teltházas hangversenyek voltak. Tudta, hogy szeretem a blues, és szájharmonikázom. Mintegy véletlenül kérdezte: „Nincs nálad a harmonika?” - buli

előtt 10 perccel! Leült a zongorához, csodálatos volt számomra vele együtt zenélni. Beengedte az Ő fényébe az embereket. A műsor végén kedves bájjal mondta szerényen, hogy „Mosonyi Ferenc tanár urat hallották.”

Korábban saját dalaival lépett fel?

Igen, egy szál gitárral. Neki köszönhetem, hogy ebbe az irányba kanyarodtam el. **A mendei helyszín azóta is fontos az Ön életében?**

Igen. Ugyanazon a színpadon tartottam az első, a századik előadást és a tizedik évfordulós emlékkoncertet. Önöknel Pécelen 164 alkalommal énekelhettem csodálatos, örökérvényű dalait.

Tíz esztendő alatt parányi falvaktól a Diák Szigetig, Erdélytől a Felvidéki számtalan helyen megfordult. Sze-mélyes kapcsolatái révén kapja a felkéréseket?

Többnyire saájrról szájra jár az emlékkoncert híre, kézzől-kézre a névjegykártyám. Ezért is örülök, hogy ennyi hangversenyt adhatam.

Hol kedvezőbb a fogadtatás? Nagy városokban vagy eldugott falvakban?

Kis közösségekben, ahol nyitottabbak az emberek. Önöknel Pécelen is érzem, hogy nemcsak én vagyok jelen, hanem itt van velünk Péter is. Akik hallgatják a dalokat, tényleg érzik azt, hogy valami médiúmszerű ember énekel. Minden összevetve, kisebb művelődési házakban jóval meghejtőbb egy-egy koncert. Magam néhány embernek is szívesen énekelek bárhol.

Hol hallhatjuk legközelebb?

Legközelebb június 25-én Tatán, a VII. VÍZ-ZENE-VIRÁG fesztiválon lépek szabadtéren közönség elé. Ha gondolják, jöjjenek el Önök is.

Mit is kívánhatnék búcsúzóul? Számtalan hasonló hangulatú hangversenyt, ahol is együtt sír és örönd a közönség. Ezt nem csupán Önök, hanem a minél nagyobb számú hallgatóság-nak is kívánom. Kívánom, hogy együtt éljék meg a pillanatot, mikor Mosonyi Ferenc „átad” egy darabot a szívéből.

Dudás Judit

Szemere Pál Művelődési Ház

A Városi Könyvtár nyitvatartása:

hétfő	13-18-ig	
kedd	9-12-ig	13-18-ig
csütörtök	13-18-ig	
péntek	9-12-ig	13-18-ig

Május 2. és 7. között: Mit tehetünk egészségünk megőrzése érdekében?

Életviteli, táplálkozási tanácsadás, egészségi állapot vizsgálat felmérés, a testi-lelki egészségről, egyetemi és főiskolai tanárok, valamint prevenció szakértők előadásai. A Család Egészségéért Alapítvány rendezésében.

A rendezvény ingyenesen látogatható.

Május 13-án 18-22-ig: CSALÁDI TÁNCHÁZ a Cimbara zenekarral, Pavella Krisztával és Kovács Lászlóval; dunántúli és moldvai táncok, gyermekjátékok.

Bérelődj: felnőtteknek 250, tanulóknak és gyermekeknek 150, családoknak 600 Ft.

Pitti Katalin jótékonyági koncertet ad az idősekért 2000 június 16-án, pénteken a Zeneiskolában!

Mindannyiunk számára ajándék, ha eljön Pécelre Pitti Katalin. Sugárzó egyéniségével, természetes egyszerűségével érkezik most is. Mintha érettségire készülne, fehér blúzban és sötét szoknyában lép be. Kislányos alakjában, királynői tartásában, ölelést ajándékozó mozdulataiban olyan őszinteség és harmónia van, hogy kérdeznem sem kell, sugárzik róla, hogy boldog. A találkozást telefonon beszéljük meg.

-Képzeld, - mondom - nyertünk egy pályázatot az ESE Híradó újraindítására, szeremenk veled interjút készíteni.

-Jövök.

-Sürgős, mert nemsokára lapzártá.

-Várj egy kicsit, megnézem a naptárt. Hétfőn délelőtti jó?

Megrendülten hallgatom. Ez nem lehet igaz. Istenem! Köszönöm.

Az olvasó megértheti megrendülésemet. Ha írtak vagy kértek egy hírességtől segítséget, találkozói elhangzott valaha az a válasz, hogy JÖVÖK? Újra olvastam az ajándékként Tőle kapott könyveket. Így születtek a kérdések: mint üzenetek lélektől telekig.

Talán 3 évvel ezelőtt beszélgettünk arról, hogy egyszer majd időt engedve megíratom az életrajzodat. Ez nagyon korainak tűnik ma is. Mintha mindig az elején lennél valaminek, az élet fejezete végzavában már benne van az előző, egy új kezdethez. A változás életteden parancsa ez?

● Olyan igazságokra jövök rá életem során, mely nyilván sokaknak nem újdonság hogy az életünk állandó változás, hogy az életünk állandó úton levés. Van egy alapsomag, amit kaptunk, amivel világra jöttünk. A feladatunk az, majd ha egyszer eltávozzhatunk a kapott csomaghoz méltóan, addig nagyon sok dolgot kell élveznünk, nagyon sok mindent kell ki-üzdenünk magunkból. Minden kérdésre a felelet is magunkban van. A legnehezebb az embernek önmagával szembenézni, és önmagát változtatni. De azt gondolom, az életben semmi sem véletlenül történik velünk vagy velem. Sőt, nem így gondolom, tudom. Amit elénk küld a Sors, a Teremtő, amilyen laposkáján az életnek dolgozhatsz, az nem véletlenül történik. És ha dolgozunk, erre készülünk:

kell minden alkalommal, mert ha nem készülünk, a feladat túlnő és ránk roskad. Most már tudom, hogy fel kell nőni a feladathoz, eljön az idő, amikor éretté válunk a feladatra.

Csőnges valami, ha eljön az idő?

● Csönges. Először is akkor, amikor valamit nem jól csinálsz, ha valamit nem igazán csinálsz, vagy nem igazít csinálsz, amikor úgy érzel, hogy nem vagy azonos önmagaddal. Ha mindenki csak önmagában tesz rendet, akkor a Földünk megmenekül. Mert nagyon nagy veszélyben van a Föld. Annyi rossz energia műkö-

A mindent, a fontosakat szeretném láttatni Rólad, hogy e közelkép maga is gyógyszer erő lehessen minden közeléző számára. Beszélj a fontosnak érzett dolgaiddól!

● Sok könyvet olvasok. A számomra igazán fontos dolgokat az emberi értékek kulcsszávaiban fogalmazta meg K. Martin-Kuri (Jóslatok könyve a szerk.). A felelősségtudat, az őszinteség, a bátorság, az önzetlenség, az alázat, a becsület, a tisztület, a szeretet összeel-vadásában érzett fényes öröm: ehhez nincs mit hozzátennem.

Kiemelném az alázatot; művészetekben olyan mélyen

„Fogadd embertársaidat úgy, mint akiket az angyalok küldtek”

dik a világban, annyi ember nem méltó körülményekben él, annyi válság vesz körül, annyian vágyanak a harmóniára!

Ennek a harmóniának megtalálásában belső erő segít?

● Is. Az angyalok is segítenek, és nem véletlenül küldenek mindig, a legjobb időben olyan embereket melléd, akiktől tanulsz. Fogadd embertársaidat úgy, mint akiket az angyalok küldtek.

megrendítő alázatot lehet érezni, amikor énekelsz, amikor egy időse ember elé térlepsz, sugárzik benned az odaadás, az alázat.

● A tehetséget Istentől kapjuk. Én valójában éreztem, hogy a Jóisten a tenyerém hordozott. Elég korán tudtam azt, és hogy merre kell menni, hogy nekem tehetségem van és kötelességem. A kötelességézetem az iskolás évektől kezdve a mai napig egyre erősödik, az utóbbi 8-10 évben meg

rendkívüli módon erősödött. Az elkötelezettség, az áldozatvállalás a tehetség iránt azt jelenti, hogy a leheletgest mindenben meg kell keresned. Amire minden alkalommal képes vagy, annak összes rétegét meg kell találni és átadni.

Ember vagyok, nem vagyok mindennap ugyanabban a fizikai, szellemi, és lelki állapotban, és természetesen a másik ember az adott fizikai, szellemi, lelki állapotban is másként lehet képes az átvételre. Fontos számomra, hogy

tudnak-e az energiám úgy áthatni órá, hogy őt is körbevegyék, vagy bőre alá bujanak, minden pillanatban. Az előadó művészet a pillanat művésze.

A felvétel, akár a TV felvétel is más, nincs benne az az energia, szellemi kisugárzás, amit **csak ember adhat az embernek** közvetlenül. És valójában alázat nélkül nem lehet hozzányúlni egyetlen műhöz sem. És minden nap alázat kell aznapni állapotomhoz, hogy ki tudjam hozni önmagamból a maximumot, hogy szolgálni tudjak. Ez egy szolgálat.

„a másik hely ahová hazajövök: az Pécel. Igen, ide már hazajövök”

Ami még nagyon fontos, az öregekkel való kapcsolat. Éppen most Pécel felé jövet gondolkodtam, hogy a szeretet légköre, a gyöngédség mennyire gazdagít, életben tart. Évek óta ebben a kis világban élek. Boldogok, a szeretet biztonságát érzik, tudat alatt ez tartja őket életben. Ha szeretet van, a gondozás és ápolás olyan természetes, nem kell szakmai követelményt betartatni, mert szeretetből úgy is a legjobbat adod.

Sokszor felületesen élünk és reagálunk dolgokra, és ez fájdalmas. Sokszor én is annyira széttépett állapotban vagyok, hogy nem tudok jól létezni a fontosság szerint. Túlterheltek vagyunk és ebben a hajtásban nincs türelmünk, időnk az idősekhez, egymáshoz sem. Az őszinteség nagyon fontos az ember és ember közötti kapcsolatban, egyre igazabb lépéseket kell tenni egymás felé. Az őszinteség az önmagadhoz való hűség alapja.

Az ember esendő. Őszinteséggel akaratlanul sebeket üthet és kaphat. Ezért álcát visel, szerepeket vállal. Szívesen beszélj fájdalomról, vagy inkább az örömeid osztod meg?

● Érdekes módon a fájdalomról és örömeimről - főleg a fájdalomról -, csak akkor tudok beszélni, ha túl vagyok rajta. Nem tartom szégyennek, ami az emberhez tartozik. És ha tán azzal tudok valakinek segíteni, ha elmondom, hogy nekem is van gondom és fájdalom, akkor beszélök róla.

Sokan azt hiszik rólam, hogy egy kivételezett személy vagyok, irigykednek ezért-amazért. Ez csak távolságnál igaz, mert közelebb hoz egymáshoz a megosztott kínolás, küzdelem. Azt gondolom, ha beszélgethetek valakivel,

nem szégyellem semmilyen bűnömöt.

Egyszer azt mondtad, a tehetség: rabság. Nagyon sok játékosági hangversenyt adsz templomokban, kis közösségekben, úgy énekel, mint több ezres nézőterű operában. Miért vállalsz ennyit, ingyen?

● Én azt gondolom, ha még energiám engedi, és tehetek valakiért valami jót, azt kötelességem megtenni. Számomra ez parancs, amit meg kell tennem, megteszem. Szolgáló vagyok.

A színpadi díszeket olykor elhagyod és elfőlsz hozzánk Pécelre. Énekelj a szívekbe. Letéredsz az itt lakó öregek lábaihoz, ölükbe hajtod afejed. Honnan merited

erődet, kifogyhatatlannak tűnő szeretet-sugárzódodat?

● Mindent csak fentről kapok és egyre többet. Egyre jobban tudok kapcsolódni a fény sugarhoz, az örök üdvösséghez és az emberekhez. Itt a földön mi emberek egymásnak ajándékai vagyunk az adásban és elfogadásban. És ha ez tényleg őszintén jön létre, akkor ez állandó emelkedettséget ad, ami mindnyájunkat felelem. A szeretet soha el nem fogy és általa mindenki gazdagodik. Nem kerül semmibe a szeretet, ez táplál a földön is.

1995 óta minden évben játékosági estet adsz Pécelen. A lánaszervező munkát Papp Ignácné Marika vezeti, a körülötte kialakult segítő csoport közel hozta Pécel lakosságát is lelkedhez. Sok-sok embert ismersz mindenütt a világban, de hol és kikkel éred magad otthon, otthonosan?

● Két hely van az országban, ahova hazamehetek. Baja, ahol 10 éve tevékenykedem, ahol díszpolgár is vagyok, ahol a Coronaria Alapítványának önkéntese vagyok. Minden Karácsonykor együtt ünnepelünk - kivéve a tavalyi évet, amikor Németországban kellett lennem.

De idén nem jöhet semmi közbe, mert 10. jubileumi ünnepi koncert lesz Baján. És a másik hely ahová hazajövök: az Pécel. Igen, ide már hazajövök. A lel-

kerembe, a családomba, a kertembe tartozok.

Ez az igazság. Ti péceliek az én virágos kertembe tartoztok.

Ez szó szerint fog megjelenni.

● Szó szerint megjelenhet. Fogadások, vendégeskedés, bálók, fényűzés, elegancia, kórházak, öregotthonok, gondozóházak, gyerekotthonok, hajléktalanok, cigányok. Találkozol életedben mindkét szélső világgal. Mit gondolsz ezekről?

● Csak az ember érdekel, az ember fontos mindig. Ki, milyen. Odaát sem azt kérdezik meg tőled, gazdag voltál-e, vagy szegény, sikeres vagy sikertelen, hanem hogy milyen voltál. *Nem kísért meg a gazdagság?*

● Egyáltalán nem. Illetve azt hozzátéveszem, hogy meglepintett szele, de nem kísértett meg.

Némethy Mária

...Pitti Katalinnal készült interjú a következő számban folytatjuk...

Vigyázzunk értékeinkre !

Életünk folyamán sok értékkel találkozunk, de mindenki mást jelöl meg a legfontosabbnak. Van aki a pénzt, a házat, az autót tartja annak. Ezek nélkül nehéz élni, de nem lehetetlen. Van aki a családját, hitét, nemzeti-, környezeti örökségét, belső tartását tekinti igazi értéknek. Én úgy gondolom, hogy nekik van igazuk.

Hiszem azt, hogy a gyengébbekkel, idősekkel, gyerekekkel, környezettel való bánásmódunk mutatja meg belső erőnket, emberségünket, értékeinket. A velük való gondoskodás közben olyan értékekkel lehetünk gazdagabbak, amelyek a jövőnek szólnak a multunkról. A szeretet, az emberség példája a mában, a jövőre hat majd ki, ha gyermekeink, fiataljaink ezt látják, így fognak majd rólunk is gondoskodni. Az idős ember értékeinek figyelembe vétele, vigyázása tehát nem csak a múának szól, hanem a jövőnek is.

Ebben a szellemben élünk és dolgozunk az ESE Gondozóházában, ahol jelenleg 37 idős, rászorult lakó tisztelt meg bennünket azzal, hogy gondoskodhatunk róluk. Nagy örömünkre szolgál az, hogy Pécel város legidősebb hölgyének, és talán a leghíresebb emberének is otthont nyújthatunk. Legnagyobb bánatunk egyben az örömünk is az, hogy helyhiány miatt nem tudunk minden nálunk jelentkező péceli lakost elhelyezni, nem tudunk gondozásukban, ápolásukban segíteni.

Bentlakóink elhelyezésére 1-2-3-4 ágyas szobák szolgálnak, többhöz fordulószoba is tartozik. De a nagy közösségi tereket használják mégis szívesebben, ahol napi 8 órán át különböző foglalkozásokon vehetnek részt. A felolvasás, a

közösségi torna mellett fő elfoglaltság a könyvháznak való beszerítés (borsfőjtés, babpucolás, diótérés, paprika, uborka szeletelés stb.) és a kézimunka. Nem maradhatnak el a rendezvények, ünnepségek sem, amelyre mindig szeretettel látjuk a gyermekeket.

Erőten is szeretnénk köszönetet mondani mindazonoknak a pedagógusoknak, óvodásoknak, iskolásoknak, akik időt és energiát számnak arra, hogy műsorokkal felvidítsák gondozóházunk lakóit. Eközben ők is kapnak tőlük valamit. Mégpedig az adni tudás örömet.

Itt találkozhatnak olyan idősekkel, akik nem őket segítik, nem sütnék finom tortákat, hanem ellenkezőleg, nekik van szükségük segítségre, betegeket, rokkantakat. Sok iskolás nálunk találkozik először kerekesszékek között felnőtellel.

A jó idő beköszöntötte sétára csábítja lakóinkat, kirándulásokat tehetnek, akár városon túl is, hiszen egyesületünk kisbusza rendelkezésükre áll.

Lakóink egészségének megőrzéséről, védelméről, összeszokott nővérgárda és

vesz részt. Vannak azonban olyanok is, akik az egyéni lelkigondozást igénylik. Ők sem maradnak lge nélkül, hiszen segítőkön rájuk is bőven szánnak időt. Évek óta gondozza lelkünket Orosz Feri bácsi, nyugalmazott református lelkész, a kedves felesége. Babi néni és Káposztássy Béla, katolikus hitoktató, Tariska Zoltánné, református lelkészasszony, és végül, de nem utolsósorban István atya katolikus plébános.

Szándékunkban áll férőhelyeinket az adott lehetőségeink mellett bővíteni, hogy az aktív korú rehabilitálásra szoruló jelentkezőinknek is segítséget tudjunk nyújtani.

Munkánkhöz igen sok segítséget kapunk befőlől és külfőlől egyaránt, ami reményeink szerint munkánk fontosságát, értékességét is minősíti.

Ez év május 6-án négy éve lesz, hogy megkezdöttük szolgálatunkat. Azóta, az első naptól kezdve, itt él velünk a mi Mamikánk. Mindennap legalább tíz pusztit kér tőlünk. Ez a „gyógyszer” úgy látszik bevált, hisz ma is együtt vagyunk.

Az avatónempegségünkön, egyik segítők, Ica néni verset mondott.

A címe: „Szeressétek az óregeket”.

Bilász Jánosné

Radírok, ceruzák, papírok

A címben szereplő tárgyak használata az emberi életkor szakaszában érdekesen alakul. A születés utáni első hónapokban a kisgyermek elől a szülő gondosan elpakolja a ruháira, tépésre, kóstolásra, legyélésre veszélyesnek ítélt tárgyakat. Azután 2-3 éves korra tudatosan felkínáljuk a gyere-

nek. Az óvodában kötelező játéka az írószerek használata, és ez a kötelezés 16 éves korig fennáll az oktatási rendszerben.

A következő évtizedek papírgyűjtése az elfogyasztott tollbetétek száma a foglalkozások és életsorsok statisztikai elemzéseire is alkalmas. Papírunk üzen a hivatal, a mun-

kahely, a tudomány, papíron tesztelt vizsgákon és vizsgálatokon méretkezik tudásunk, egészségünk, előmenetelünk. A papírok, a ceruzák, a radírok rendezése 50-60 évig is eltarthat.

Ekkorra általában már nincs szülő, ki elrakja előlünk a világi tárgyakat, mégis kikopnak a használatból. A szemek homályosan látnak, a részkező kezek nem találják a „hová is tettem” ceruzákat. Radírra meg

végképp nem lehet szükség, mert már a gondolatokat sem kell megváltoztatni az érdektelenség miatt.

Cél híján a papírok kivésnek a környezetből. Az emberi életkor első és utolsó éveiben a nem fontos tárgyakat vég nélkül lehetne sorolni. De hát akkor mi maradna? A fontosakat a tárgyakban kell keresni?

Némethy Mária

Reklámozott boldogság

Környezetemben az a hír járja, hogy a médiában reklámozott termékeket nem szabad megvenni, hisz akkor mi fizetjük a reklámköltséget egy részét. E gondolatmenet szerint a jó cégérem nem kell reklám, illetve a jó reklám szájhagyomány útján terjed.

Az egyik híres reklámszakember az előzőeket cáfolandó, illetve alátámasztandó kijelentette, hogy a reklámra fordított összeg fele kidobott pénz, csak hogy azt senki sem tudja megmondani, hogy melyik fele.

Tény, hogy a reklámok mindennapi életünk részévé váltak. Igazából több a reklámmal van a baj, hanem a reklámok módszerével. A látványos, pergő ritmussal jelenetek ösztönzések és érzelmeinket célozzák meg, tetéző mindent azzal, hogy kisgyermekken vagy kedves állatokon keresztül továbbítják az üzenetet. Ezt látva különböző érzelmei keríthetnek hatalmukba. Kényeztesd magad! Légy együtt a családoddal! A szeretetnek íze van! - és még ki tudja, milyen szlogenek bombáznak bennünk.

A szeretet megnyilvánulásának nagyon köllemese a kísérő jelenségei, jó ezt az érzést felidézni, újból és újból átélni. És amíg a TV képernyőjére meredünk, észrevétlenül rabul ejtünk. Tudat alatt dolgozik

már a vágy, hogy a láttot idilli saját környezetünkben is megvalósítsuk. Legközelebb gyermekünk az üzletben gyakorlott mozdulattal nyúl a TV-ből ismert áru felé, bennünk pedig felrémlik a bájos gyermekarc, a reklámból ismert hálás mosoly. Ennek aztán nincs vége, újabb és újabb jelenségek következnek. Ekkor már jelentkezik a követelés, a kielégületlen vágy. Mindez a szeretet jegyében. Ez a reklámok legnagyobb csapdája. Mert a szeretetnek nem úgy van íze, szaga, melege, ahogy ibolyák. Az igazi szeretet nem a tárgyakban rejlik, azt nem lehet pénzért megvenni.

A reklám értéközvetítő. A televízió pedig a szellemi befolyásolás nagyhatalma. Tudomás kell venniük, hogy média nélkül ma már nem élhetünk, a képi, szemléletes közvetítés pedig az üzenet- és információátadás érzelmi szempontból leginkább megértő formája. A kép mindig sokjelentésű, rétegzetten összetett, azaz szimbólum, jelenségsűrítvény. A szimbólum, az érzelmi köztudomány, az érzelmi válogás és a racionális, logikai folyamatok közti kapcsolatok összekötője, jelentséformáló eleme a bal agyféltekét mozgatja meg. A jobb agyféltekénk sajátos nyelve viszont a képiség, amely a művészetek

nyelve is. A képek tehát érzelmi nyelven szólnak meg bennünket, a jobb agyfélteke különleges, szemléletes, válogás- és élményközeli tartalmival.

Nincs hatás nélküli kép, ezért nagy a felelőssége a vizuális csatornán keresztül üzenetnek. A reklámokat a pszichológiai szak- és emberismeret tudatosan használja fel a befogadó ember befolyásolására. A reklám ezért gyakorta manipulál.

Jó tudnunk, hogy nem attól leszünk boldogok, ha különböző pszichés ráhatásoknak és bevetett reklámfogásoknak bedőlünk. Nem valószínű, hogy a reklámozott kávé szürcsölése közben bárki is megéri az igazi szeretet ízét. A mosópórok sem kényeztetnek boldogságba bennünket. Még a sokak által imádtott pénz sem boldogít.

Valaki szerint a pénz jó szolgá, de rossz tanító. Ha tudni akarod, hogy mit gondolt Isten a pénzről, nézd meg azokat, akiknek adja. - tartja az egyik mondás. Elgondolkodtató vélemények.

A boldogság pénzért nem vásárolható meg. Azok szerencsés-játékunk nagy öszezletek nyertek, szinte kivétel nélkül mindannyian, rövid időn belül boldogtalanná váltak.

Miért? Mert a pénzen vásá-

rolt szerelem, nyugalom, barátság nem az igazi. Miközben valaki megszerzett vagyona révén fokozatosan többféle szükségletet képes kielégíteni, a legegyszerűbb külsőlegiek elégedettségét eredményező hatásai sorra megszűnnek és egyre újabb igények jelennek meg, amelyek viszont pénzzel nem elégedtethetők ki.

Jogos lehet az a kérés Isten felé, hogy ne adjon se gazdagságot, se szegénységet. Mert minél szegényebb valaki, annál több gondolata forog a pénz körül. Az Emil és detektívök könyv egyik főszereplője mondja a másinak: Ti biztos gazdagabbak vagytok mint mi, mert ritkán beszéltek a pénzről. Minél szegényebb valaki, annál inkább gondolja, hogy a több pénz boldogabb teszi. És minél gazdagabb valaki, annál kevésbé érzi, hogy a még több pénztől elégedettebb, boldogabb lesz.

Minden, amint áldozatvállalásból, lemondásból másokért teszünk, az a szeretet valamely szintű gyakorlata, kézzel fogható megnyilvánulása.

Életünkkel mi is folytathatjuk ezt a reklámpányt. Az igazi reklám az életünk. Legyenek a boldogság, öröm, életigenlés két lábán járó reklámhordozói!

Durkó Sándor László

Egészségnap 2000

Immár harmadszor volt városi egészségnap Pécelen. A rendezvényre április 8-án, a Petőfi Sándor Általános Iskolában került sor, a programot az iskola dolgozói szervezték.

Hogyan is kezdődött? 1997-ben egy pályázat egyik lehetséges nyeresége volt egy egészségnap rendezvényen való részvétel. Mivel a díjat nem nyertük meg, jött az ötlet, hogy magunknak is rendezhetnénk ilyet.

Átgondolva az elképzelést, megkezdődött a munka. Ekkor alakult ki a tematika, amely minden évben új dolgokkal egészül ki, illetve cserélődnek bizonyos programok. Az alapot az előadások, egészségügyi mérések, különféle kóstolók,

sport lehetőségek és a témához kapcsolódó pályázatok (rajz, írodalom, fotó) képezik.

Majdém 1 éves előkészületek után 1998. április végén került sor az első rendezvényre. Nagy örömeink sok gyermek, szülő és környékünkön lakó látogatma meg iskolánkat.

A sikeren felbuzdulva, a tapasztalatokból kiindulva tavaly szintén áprilisban újra felhívhatuk a figyelmet egészségünk fontosságára. A program a bemutatkozást, megjelenést sokan kiállították, s így bővítettük a kiállítók, előadók körét. Nagy örömeink még többben jöttek el hozzánk, vették igénybe a méréseket, hallgatták a felvilágosító előadásokat, kóstolták a finomságokat, gya-

korolták a fogmosást.

Természetesen egy ilyen nagyszabású program lebonyolításához nemcsak lelkes emberekre, hanem pénzre is szükség van. Szerencsére mindig sikerült támogatókat szereznünk. A teljesség igénye nélkül néhányan közülük:

- Soros Alapítvány,
- Pécel Város Önkormányzata,
- FMH,
- Népjóléti Minisztérium,
- Pécel-Isaszeg ÁFÉSZ,
- KNORR,
- és még sokan mások.

Az idén április 8-án szombaton vehettünk részt megint e rendezvényen. A programból álljon itt néhány:

- Káros szenvedélyekről, mentál-higiéniáról és nőgyógyászati

problémákról előadás.

- Fogápolás, kozmetikai tanácsok.
- Kóstolók.
- Bemutatók: KNORR, sporteszközök, Aloe Vera, ZIEPTER, fűszerolajok.
- Mérések: kolesterin, vércukor, lúdtalp, csonttritkulás, látásvizsgálat.
- Sportolási lehetőségek: edzésmérés, gerincorna, fitness bemutatás, versenyek.
- Rajzok, fotók kiállítása, egészségügyi tó.

Reméljük mindenki talált kedvűre valót a programban!

Belláné Jenei Sára

(V)iszony

A minap az Újtelepen jártam egy betegnél. Feküdt a csomóssá gyűrődött párnán, rossz levegővel, fénytelen szobában, és amikor szólt, megemelte a fejét, hogy a szemembe nézzen.

Azt mondják, hogy az ember az arcán viseli a múltját, vonásaiba, ránciba bevésoódnak életútjának történései, tekintetében ott lobognak évtizedes, évszázados tüzek.

„Min mehetett keresztül ez az ember!”- gondoltam, miután már a szabad levegőn voltam, s ennek az embernek a tekintetén át kitágult előttem tér és idő, s már nemcsak őt láttam, hanem a nehézsorsú, napégette cigányarcokat is, olvasva róluk történeteiket, meséiket, fájdalmaikat, felfedezve a nyomokat, barázdákat, melyeket a nélkülözés, a kirekesztettség, a társadalom alatti lét állapota nyomott rájuk.

Közülük való vagyok, mégsem ismerem igazán őket. De ki merné bizonylanítani a többségi társadalomból, hogy ismeri azokat az embereket, akik a legnagyobb kisebbség hazánkban, akiket cigánynak neveznek? S a kérdésre, „miért nem”, talán nincs is általánosan elfogadható válasz. Anyai bizonyos, hogy félünk, hogy közönyösesek vagyunk, elfogultak, s ki

azért, ki azért telve előítélettel.

Pedig lehetnének jobbakk, megértőbbek és segítőkészebbek. Ez a segítő szándék vezérelte, hogy a Pécel ESE Híradó közéleti és kulturális folyóiratban egy állandó rovatot hozzak létre, melynek főszerelője a romák (a „cigány” nem eredeti, saját népeve a cigánynak nevezetéknek), bemutatva a történelmüket a fellelhető irodalmak alapján. Személyes sorokat, életrajzokat, világlantánék fel, miközben talán sikerül valamely közéleti közéleti képet adni arról a világról, az olvasó aktív részvételével. (Szívesen fogadunk olvasói észrevételeket, véleményeket.) Talán sikerül is megbolygítani néhány előítéletet.

A következőkben azt a riportot szeretném közreadni, melyet Pécel város közterületein készíttettem. A megkérdezettek véletlenszerű kiválasztással lettek riportalanyaim. Helyszűke miatt a rögzített kérdés-válaszokat rövidített formában olvashatják.

A kérdés: mi a véleménye a velünk élő kisebbségekről? Mit gondol a romákról?

- *A rendszer most nem kedvez a kisebbségnek, mert nagyon létminimum alatt vannak, de ez ellen tenni kellene. A romák nagyon igyekeznek, mert jószágot tartanak, meg az élet lehetőségeit nagyon meg tudják maguknak teremteni. Szóval küzdenek és házakat építenek, megvannak.*

- *Semmit nem szólok. Én nagyon egyedül vagyok, és nem mondom véleményem senkiről, én csak a magam életét...*

- *Ami véleményem van, maradjon az enyém.*

- *Nem foglalkozom velük... Tele van a tököm a kisebbségek kérdéseivel! Túl sokat foglalkoznak*

vele. Mindegy most, hogy roma, vagy zsidó, vagy akármilyen. Akivel nincs probléma, nincs probléma! Túl sokat foglalkoznak vele. Ötven évig nem foglalkoztak vele, a kommunista rendszer, az elintézte.

- *En inkább nem válaszolok.*

- *...nem, hagyjuk...*

- *...többségük nem akar dolgozni, csak ingyen él...*

- *Nehéz helyzetben vannak.*

Még mindig nem jutottunk el oda, hogy felfogjuk, foglalkozni kell ezzel a kérdéssel. Nincs megkülönböztetés részéről.

- *Hát igazából nekem semmi összetűzésem nem volt a kisebbségekkel. Végül is nincs semmi bajom velük. Hogyha ugyanúgy dolgoznak, mint mások, akkor hasznos emberek lehetnek a társadalomnak.*

- *Nem nyilatkozom!*

- *Vizontlátásra!*

- *Szerintem ő is ugyanolyan emberek, mint mi.*

- *Ameddig nem bánatnak minket, mise őket. Ez így van.*

- *Vannak köztük nagyon jó emberek, nekem is van sok barátom, de vannak köztük rosszabbak is.*

- *Vin, aki lop van, aki jó tisztességes és dolgozik.*

- *Az ötven százaléka nem érdemli meg a támogatást, azért, mert semmit nem tesz azért, hogy ő maga is előbbre lépjen. Nekem gyerekkori játszótársaim, iskolatársaim között is voltak cigány gyerekek, de soha semmi probléma nem volt. Vizont a mostani füllépésüket, ezt nem tudom megérteni, sőt nagyon elítélem.*

És Ön, kedves olvasó, a feltett kérdésre hogyan válaszolna?

Mezei Ádám

A cigány különös nép, nem alkotott államot, nem voltak történelmi, irodalmi hősei, mégis fennmaradt évszázadokon, talán évezredekben keresztül az államalkotó népek társadalomában. Hősök nélkül, jó-rossz beilleszkedéssel és növekvő népességszámmal itt Európában. Őslakók lennének, mint Afrikában a bennszülöttek, mint Amerikában az indiánok, vagy honfoglalni vágyó, kalandor népcsoport?

Akiket ma **Ők, a cigányok** monduunk, a be nem illeszkedettek, az

lalt életmódot, kultúrát, s még nyelvet is megőrzött emberek. A beolvadtok vére ma Európához tartozik, akik elkülönültek, azokat cigányoknak nevezük. Bőrük sötétebb, olyan, mint az indiaiaké, és hangosak, mint az olaszok, és táncosak, mint a

spanyolok, és szeretik a díszeket, mint a franciák, és istenfélők, mint a bretonok. Egy kicsit mégis mindenütt mások. Mások Indiában, mások Franciaországban, mások Magyarországon. Megkülönböztetésük, kategorizálásuk alapja néprajzi, foglalkozási, területi szempontok helyett világszerre nyelvi alapon történt

csoportosítás. A nyelvi eredet kutatás módszertana általános tudományok sajátosság a népek identitásának vizsgálatában. Mára már minden európai országban jellemző, hogy az ott élő cigányok az adott ország nyelvét beszélik túlnyomórészt, népességüket tekintve 70-80 %-ban. Egy nyelvet beszélnek környezetükkel, és mégis elkülönülnek.

Némethy Mária

Nyújtsuk a kezünket!

Társadalmunk már ösödök óta valamilyen szinten gondoskodik a még nem, vagy a már nem dolgozó tagjairól. A gyerekek ezt természetesen tartják, az időskorúak természetesen elvárják. Ez így van rendjén. Más a helyzet a felnőtt korú, dolgozni nem, vagy csökkent mértékben tudó emberekkel. Bizonyos szinten gondoskodik a társadalom róluk is: járadékokkal, segélyekkel. De a megváltozott munkaképességű embereknek több kell.

Önálló életet, nem járadékfüggőt szeretnének élni, dönteni saját sorsukról, eltarítani magukat és nagyon sok esetben családjukat.

A legtöbb munkahely nem szívesen alkalmazza, és ha mégis, kevésbé tolerálja ezen dolgozóknak a problémáit, csökkent teherbíró képességét. Ha csak a járadékokból próbálnának megélni, kiszolgáltatottságuk egyre nőne, önbecsülésük csökkenne. Az akarathatn erősek, a jövőt továbbra is építők nem alkuszhatnak meg a sorsukkal, munkát keresnek. Az említett okok miatt nagyon nehéz az állapotuknak megfelelő tisztes munkát találniuk.

Napjainkban a megváltozott munkaképességű munka-

vállalók száma egyre nő. Ennek oka lehet fizikai, szervezőképességromlás, pszichés betegségek, kommunikációs zavarok. Az országos méretű jelenség tükröződik szűkebb környezetünkben itt, Pécelen is. A probléma sürűsödését felismerve néhány péceci jövőbelátó ember összefogott, és intézményesítette a megváltozott munkaképességű és szociálisan hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatását. A védett foglalkoztatás keretében kitalálták a kézi szövésű szőnyegkészítést. Ez könnyű fizikai munkavégzésre adott lehetőséget a beteg, de dolgozni akaró embereknek.

A lelkes csapat 1993-ban még csak használt ruhadarabokat vágott csíkokra, és abból készültek a kézzel szövött szőnyegek. Létrejött az Egymást Segítő Egyesület Szociális és Foglalkoztató Központjában az ESE (Egymást Segítő Egyesület) Nevében tükröződik a hátrányos helyzetű emberek, valamint - a textilhulladék hasznosításával - a természet védelmére. Pécel, Pihenő út 2. sz. alatt az ESE alagsorában védett foglalkoztatás keretén belül munkát, megbecsülést, alkotási lehetőséget, segítséget találtak a munkaerőpiacon hátrányban

lévő emberek. Az idő múlásával a VÉDESE bővült, fejlődött. Ma már 100 m²-es, világos, szövésűekkel teli műhely és még nagyobb alapanyagraktár teremt meg az optimális munkafeltételeket. Egyre többen igénylik a megélhetésüket segítő foglalkoztatást.

A termék, a kézi szövésű textilszőnyeg magas követelményszintnek tesz eleget. 100% pamutból készülnek, védjegyzett, iparművészeti, zsűrizéssel ellátott szőnyegek. Könnyen kezelhetők, mert mosógépben moshatóak. Ezért ajánljuk különösen allergiás betegségekben szenvedőknek, gyerekeknek, időseknek. A szőnyegek szépsége miatt bárki díszítheti vele padlóját, vagy falvédőnek is használhatja.

Ennyi jó tulajdonsággal rendelkező lakásberendezési tárgyat tudnak alkotni azok az emberek, akik már-már lemondtak arról, hogy hasznos munkát tudjanak végezni.

A megváltozott munkaképességű és a szociálisan hátrányban lévő emberek képességei nem egyformák. Akik a szövőtanfolyamon nem tudnak megtanulni szőni, azoknak más munkaköröket próbálunk felajánlani, megtanítani. Szociális központunk-

ban lehetőség nyílik konyhai, mosodai, segédgondozói, takarítói, karbantartási munkákat végzésére is.

Intézményünk 1997-óta a VÉDESE Rehabilitációs Foglalkoztató és Szociális Segítő Közhatalmi Társaság nevet viseli, amit az Egymást Segítő Egyesület és a FÉNY-ESE Szociális Központ Alapítvány, mint tagok hoztak létre.

A név kötelez, kifejezi a nemességet. Úgy érezzük, segítséget adni annyi, mint kezünket nyújtani az elesett felállításához, egységül a megtalálásához. Az egyenlőség megtartása azonban már egyedül a kapaszkodóktól lassan eltávolodva történik.

Az embereknek meg kell adni a lehetőséget, hogy a maguknak tudhassák az elért eredményeket. Döntéseik önállóak legyenek, a kiszolgáltatottságuk kisebbedjen, majd megszűnjön. Tehát munkaképesség-csökkenéssel is dolgozhatson, képezhesse magát, alakíthassa életét.

A megfelelő munka = hatékony gyógyszer!

Alkalmazásakor nincs kockázat, mellékhatásai jótékonyak... De azért kérdezz meg orvosod, gyógyszerészed!

Hamasné Nagy Mária

FIGYELEM !

Szeretnénk ismételt tájékoztatást adni az évi segítségnyújtó programjainkról. Fogyattékkal élő fiatalok részére szervezünk életminőséget javító tanfolyamokat, egyéni betanító képzéseket. Fogyattékos emberek életminőségét javító szolgáltatásként tanfolyamokat szervezünk. A programok ingyenesek!

-Akiért várunk:

- mozgáskorlátozottak,
- enyhe értelmi fogyatékosok,
- kommunikációs zavarokkal küzdők.

-A tanfolyamok:

- textilhulladék-feldolgozás,
- szálélőkészítés és
- kézi szövés betanítására irányulnak.

-A képzés módszere:

- egyéni, személyi képességeknek megfelelő foglalkoztatási és képzési terv alapján,
- folyamatos értékelés, elemzés,
- egészségügyi és szociális segítség,
- kommunikációs és önértékelési tréningek is kapcsolódnak hozzá.

-A programok lehetséges folytatása:

- vállalkozóvá válás,
 - bedolgozott munkaviszony létesítése,
 - részfoglalkozású vagy teljes munkaviszony létesítése,
 - hobby klub működtetése a résztvevőkkel,
 - kézműipari pályázatokon való részvétel.
- Az érdeklődőket várjuk az ESE Szociális és Foglalkoztató Központban, Pécel, Pihenő út 2. Tel: (28)452-076

Hamasné Nagy Mária

VÉDESE Rehabilitációs Foglalkoztató és Szociális Segítő Közhatalmi Társaság

Mitro Regina: Az első tíz nap 1. rész

- Én nem ezt akartam hagyni a földön - panaszkodott a Mennybéli Ügyfélszolgálaton Pákozdi bácsi.
- Kérem Főungyal úr, hadd menjek csak egy napra vissza a falumba. Szíveskedjen meghallgatni.
- *Miért - kérdezte szelíden a Szolgálatos Angyal - a Történekek Könyvében a te esetedet a 3-as szám jelzi, ezt a számot évente milliónál többször regisztráljuk. Az emberek az életből nem tanulnak, a halál után meg már késő.*
- Öregem szeretnék újra születni - kérlelte az angyalt.
- *Nem lehetséges, még a Népeségi Számítási Ügyosztály sem volt képes az öregember fogalmát meghatározni. - Menj békével munkádhoz. Kérésed elutasítottatott.*
- Pákozdi úr nem késekedett, kérvényét a Népeségi Számítási Ügyosztály méltánylandó okokra, korábban a KSH-nál betöltött magas szakmai igényességű beosztására való tekintettel teljesítette, és kinevezte kérdő bizonyoska a 80 éven felüli felvándorlók regisztrálásához. Pákozdi úr a bejárat jobb oldalán rendezkedett be íróasztalával, ahol minden érkezőt jól láthatott.
- Percenként jöttek, volt, hogy ketten is egyszerre léptek be. Az önkéntes angyalok segítettek az eligazításban, a bottalozókat, a láthatóan járóképteleneket szárnyukra ültette a Kisegítő Osztályra vittek.
- Az íróasztalnál nem állt meg senki. Pedig a halottak nyelvén írta ki: **STOP! ÖREGEK! REGISZTRÁCIÓ!**
- Régóta üldögélt várakozóan, de senki sem állt meg előtte, pedig megfigyelte, hogy elolvasták a táblát.
- A tekintetéből nem tudta az érkezők életkorát megállapítani, némely belépőről sejtette, hogy igencsak sok éves lehet, de a leszólításhoz nem volt bátorsága.
- Új táblát vett elő. Szép kerek betűkkel felírta: **80 ÉVEN FELÜLIEK REGISZTRÁCIÓJA.**
- Úgy látom, jó helyen jelentkeztem - hajolt meg előtte egy sötétruhás, őszes, magas úr. Tüsténkedve pattant fel, előzékenyen ültette a székre az íróasztala mellé.
- Nem vagyok fáradt - szabadkozott az érkező -, kórházban feküdtem sokáig. Hallottam még siettemben is az előtől, hogy megváltás volt számomra a halál. Hát itt vagyok, szíveskedjen kérdezni.
- A személyes adatokat könnyen felvette. Arra volt kíváncsi, mit hagyott a földön, azonban erről nem volt tanult kérdő formulája. Az úr kérdés nélkül belekezdett történetébe.
- Feleségem halála után sokáig egyedül voltam, gyerekeim nem volt. 70. születésnapomon megírtam a végrendeletemet három egyező példányban. Kórházban szeretnék meghalni. Ez volt a rendelkezésem. Eitől a naptól kezdve úgy életem, hogy holnap kórházba kerülök. Ajándékokat adtam az ismerősöknek, a postásnak bű borralvaló. Szívesen segítettek a házban, ha gyengélkedtem. Nem volt semmi félteni valóm. A lakásunk visszaszáll majd az államra, mert nem vásároltuk meg. Minek? A 88. születésnapomon kértem a szomszédasszonyt, hogy hívja a háziorvost. A háziorvos előtt átadtam erre tartogatott 200eFt-omat. A feleségem mellé kértem a temetést, egyszerűt. A maradékból sportszerteleget vegyének, tegyék kosárba az ajtó elé. Vegyen minden arra járó - így rendelkeztem. - Könnyű volt az életem. Matematikatanár voltam, naponta példákat oldottam meg, az utolsó napon is a Laricevből. Csak attól féltem, hogy elfelejtek gondolkodni. Nem a vagyonról kell végrendekezni, azt az örökösök ügyis elosztják, vagy megszerzik, hanem az öregségről, a szép halálról.
- Pákozdi úr a hallottakat nem tudta egyetlen rubrikába se írni, a megjegyzés rovatok számára hagyott üres helyen jegyzetelt. Felállva közölte meg a készségességet és eligazította a 101-es ajtóhoz.
- Ez volt a Bekéséssel Távozók Terme. Tárcsázta az Ügyosztályt. Az ügyeletes angyal kérdés nélkül válaszolta:
- *Történekek Könyve: 1. sorszám, besorolás: Fiatal Távozó. Beosztása: Önkéntes Lelki Békítő.*
- Ha kérhetném, hogy asszisztensként ide - Pákozdi úr hangját reménykedés hatotta át.
- *Engedélyezem holnaptól.* Pámikha esett.
- Nem lehetne azonnal? - kérdezte.
- *Várnod kell egy napot.* - megfélelbezhetetlen volt az angyal hangja.
- Toporodott, apró szemű apóka közeledett asztalához.
- Siessen, kérem - sürgette - dolgom van. Vissza kell mennem. Nézzen csak oda! - mutatott határozottan egy irányba. - Azóta vitatkoznak, osztozkodnak.
- Nyugodjon meg kérem, segíték, ha tudok. Kedveskedett Pákozdi úr.
- Én nem gondoltam, nem vettem észre semmit, - mentegelőzött az apóka - szeretlek engem, vigyáztak rám, most hallhatja, hogy vén hülyének említenek, szétdőlják mindenemet, keresnek. - Az apóka sóhajjal folytatta. - Talán öt éve lehetett, azon veszem észre magamat, hogy eltűntek a dolgaim. Nem ott bukkantak elő, ahová tettem őket. Most már tudom, - mosolyodott el - hogy én jásztonnal magammal. Nem nevettek ki sohasem. Bocsánatot kellene kérnem tőlük, hogy gondot okoztam nekik. - csapott át hirtelen hangulata. - Nem tudom ki vagyok, ki voltam, csak azt látom, hogy valamit nem jól csináltam.
- Mújja lesz át gondolni, - mondta együttérzően Pákozdi úr. - Még én sem készültem el a leltárommal, hiszen három napja érkeztem. Biztosíthatom, hogy rendben mennek a dolgok itt.
- Beszéletem egy hülggyel, aki mindent tud - sügta bizalmasan az apókanak.
- Íróasztalán megcsörrent a telefon. Az Ügyosztálytól hívták.
- *A telefon még 7 napig segít téged. 10 napod van a mindentudásig - szölt elnézően az angyal.*

Büszkék lehetünk a Petőfi Sándor Általános Iskola versszerető tanulóira

A csömöri vers- és prózamonddó versenyen 4 tanuló indult, ebből hárman értek el helyezést.

1-2. osztály vers kategória:

2. helyezett: Tasnádi Dóra 1.b
Különdíj: Rende Anna 1.b

3-4. osztály vers kategória:

2. helyezett: Újházi Ádám 3.a

folytatjuk...

1. rész

RÁDAY PÁL

(1677-1733)

ARáday család élete közel kétszáz éven át elválaszthatatlan Pécel történetétől. A jelentős politikai, közéleti és kulturális szerepet játszó Rádayak - részben a kulturális centrummá vált messzeföldön híres kastélyuk révén - nagyban hozzájárultak Pécel sokrétű fejlődéséhez. A sok magasrangú köztisztviselőt adó család egyik legjelentősebbikének, Rákóczi intímus secretáriusának (belső titkárnak), a jeles írónak és európai hírnő könyvtáralapítónak, Ráday Pálnak - a helyi gimnázium névadójának gazdag életútját szeretném vázlatosan felidézni.

Ráday Pál, bár korának egyik legkiválóbb krónikárja volt, saját életétörténetét csak igen vázlatosan 1712-ig írta meg, amely ezekkel a szavakkal kezdődik:

"En, Ráday Pál születtem e világra az 1677-ik esztendőben, július havának 2-ik napján, néhai be.Libertsey Rozina kedves asszonyanyántól, Libertsey Mihály-nak Földváry Zsófia asszonytól származott leánytól, és Ráday Gáspár apámuramtól, Ráday Andrásnak Malách Zsófia asszonytól való fiútól. Aki kívántam életemnek emlékeztetesebb dolgait jegyzésbe venni, eszerint: A tudományok zsengeit vettem a losonci iskolában syntaxisig..."

Ráday Pál Ludányban született ősei Nógrád megyei birtokán. Apja, Ráday Gáspár nagy gondot fordított fia nevelésére és a kilenc éves Pált a losonci alapozó évek után egy híres rabói nemesi magániskolába küldte. Ezután - német nyelvtanulás céljából is - Selmecei majd Kőrömcson taníttatta. A 18 éves Ráday igen alapos műveltséget szerzett, perfekti német és latin tudással rendelkezett, de elmélyült ismereteket sajtított el az irodalmi, valamint a teológiai tanulmányokban is.

Iskolái bevégzése után Kajali Pálhoz, Nógrád és Hont megyék jegyzőjéhez (későbbi apóshoz) került joggyakorlatra, ahogy akkor nevezték:

patvariára. Sikeresen haladt a jogtudományokban és már 1699-ben Nógrád megye jegyzőjévé választották. 1703-ban eljegyezte a péceli birtokokkal rendelkező Kajali Pál és Fáy Borbála leányát Klárát, de a közben elkezdődött Rákóczi Ferenc vezette szabadságharcban vállalt szerepe miatt az esküvőt csak 1705-ben, január 13-16-ig tartották meg nagy pompával Gács várában.

Ráday Pál, a politikus

Bár Rádaynak előbb némi fenntartásai voltak a Rákóczi vezette szabadságharc eszmei alapjaihoz, személyes tárgyalásokor megismerve a vezérlő fejedelem érveit, európai kitekintésű nemzetmentő elhivatottságát, ő is a nagy ügy lelkes hívévé szegődött, és Rákóczi egyik legfontosabb segítőitársaként.

Az adott kor rendi tagozódását ismervé, csak kiemelkedő képességei és műveltsége révén emelkedhetett közneves léte a kancellária vezetőjének magas polcára, hiszen nem voltak főúri pártfogói és rokoniak.

Rákóczi hamarosan meggyőződhetett arról, hogy a fiatal Ráday nemcsak a magyar jogrendszer és történelmünk alapos ismerője, hanem a korabeli államelméletekben is igen tájékozott. Szép, veretes stílusban, gondos logikai felépítéssel

fogalmazta meg - többnyire Rákóczival történő előzetes tartalmi egyeztetés után - a kiáltványokat, körleveleket, országgyűlési javaslatokat. Kihasznlva anyanyelvi szintűnek nevezhető latin tudását, illetve e nyelv kristálytisza grammatikai, logikai rendszert, hivatali írásainak jelentős részét először latin nyelven fogalmazta meg, csiszolta tökéletesre és aztán ültette át magyar nyelvre. Talán a leghrűsebb a Recrudescunt kezdetű kiáltvány, amelynek kezdő sorait a Parlament előtti Rákóczi szobor talapzatára is felvésték: „Recrudescunt diutina inclaytae gentis hungarae vulnera totiusque” (Kiújultak a jeles magyar nemzet régi sebei...)

A Recrudescunt európai szinten is nagy hatású, mert egyszerre tudta dokumentálni a szabadságharc törvényeket érvényesíteni akaró igazságosságát és emberi oldalról a jogosságát. Huszonkét szakaszban kiemeli az európai, és különösen a Habsburg kormányzati gyakorlat legfőbb neuralgikus pontjait. Többek között az ország nehéz gazdasági helyzetét figyelmen kívül hagyó súlyos adóügyet, a hatalmasok korlátlan szabadosságát, és a szabad királyválasztást való jogfosztottságot. Ezért ez a kiáltvány a Rákóczi féle szabadságharc vezérlő programjának is tekinthető.

A Ráday Pál által meg-

fogalmazott kiáltványok, röpiratok emeltek ki a magyar szabadságharcot szűkebb keretéből és tették európai üggyé. A budapesti Ráday Könyvtár ma is őrzi ezen iratok latin, magyar, holland, francia, német és angol nyelvű nyomtatott példányait.

Ráday megszervezte az UDVARI TANÁCS-ot és, igyekezett ennek munkájába bevonnai azokat a közneveseket, akik felvilágosultságuk, műveltségük, a nemzetmentés iránti elkötelezettségük révén alkottak eszmei társaknak bizonyultak. Erre igen nagy szükség volt, mert a hadi eseményekkel párhuzamosan ki kellett építeni a korszerűsített új államszervezetet, lényeges elemeként a jobbágy köztársaságok több pontot érintő oldását, valamint a vallás-szabadsággal kapcsolatos anomáliák rendezését. Ezek a reformok sokszor a főnevesek, illetve a merev vármegyei rendszer ellenállásába ütköztek.

Ráday Pál hihetetlen munkabírását mutatja, hogy döntő szerepe volt az öndi országgyűlés előkészítésében, megírta a legfontosabb katonai szabályzatot a "Hadi regulamentum"-ot és ezek mellett vállalkozott - külföldnek adandó információk szempontjából is fontos - "Mercurius Veridicus" címmel kiadott újság megszerkesztésére.

folytatjuk... Cser László

Egy új rovatot szeretnénk újra indítani, melynek célja, hogy elősegítsük a mindennapjainkat érintő állampolgári jogaink és kötelességeink megismerését. Szeretnénk a rovatban a helyi sajtódolgát és szokásokat is bemutatni. Azokat a témákat, melyek mindenkit érintenek, részletesen is tárgyaljuk.

Az első témánk:

A házasságkötés

A párkapcsolatoknak évezredek alatt kialakult és társadalmilag is elismert formája a házasság. A házasság a föld valamennyi kultúrájában megtalálható volt és megtalálható ma is. A házasság az emberi kapcsolatok egyik legkorábbián szabályozott terület.

Közvetben a szokások és a vallás szabályozta a házasságkötést, amit a múlt századtól kezdődően kiegészített az állami (polgári) házasságkötés. (Például Magyarországon az 1894. évi XXXI. tv.) A házasságkötési szokások nagyon sokfelé lehetnek, de Európában maradvány a lényeg majdnem mindenütt ugyanaz, vagyis a házasság tartós, jó esetben egy életre szóló kapcsolat, ami egy nő és egy férfi között köttetik, és túl az érzelmi, vagyoni, valamint nem közösségen, az utódok felnevelésére irányul.

A házasságkötést általában, de nem feltétlenül, megelőzi a jegyzés. A jegyzésnek ma különösebb jogi következménye nincs azon kívül, hogy a jegyzéket a jog általában hozzártározóként kezeli. Azonban ha a jegyzésg felbontásából valamilyen anyagi kár származik, a vétkes fél anyagiilag is helytállni köteles. Ma a jegyzésg helyettesíti a házasságkötés előtti kötelező 30 nap várakozási időt.

A házasságkötést megelőző az úgynevezett "házasságkötési megelőző eljárás", amely azzal kezdődik, hogy a házassalándó

Méltán kérdezhetné az olvasó, hogy miért épp a házasságkötés? A válasz nagyon egyszerű: azért, mert szeretnénk volna aktuális témát választani. Éves viszonylatban vizsgálva a házasságkötéseket, azt tapasztaljuk, hogy a legtöbb házasság május és szeptember között kötnek. Ezt az időszakot mindenki az év legszebb időszakaának tartja, így hát nem csoda, hogy a házassalándó fiataljaink és idősebbjeink nagytöbbsége erre az időszakra időzíti a házasságkötését.

felek megjelennek az anyakönyvvezetőnél és bejelentik házasságkötési szándékukat. Az anyakönyvvezető felveszi a házassalándó felek adatait és lényeges kérdéseket is feltesz a házassalándóknak, érdemes tehát ezekre a kérdésekre előre felkészülni. Az eljárás fontosabb célja, hogy feltárja az esetleges házassági akadályokat. A házassalándóknak ki kell jelenteniük, hogy házasságkötésüknek legjobb tudomásuk szerint törvényes akadályja nincs. De mi számít törvényes akadálynak? Erre a kérdésre a Családjogi törvény adja a választ, miszerint házassági akadályok:

- még fennálló korábbi házasság,
- közeli rokonsági kapcsolat (leszármazók, testvérek, örökbefogadás),
- cselekvőképtelen személy,
- 16. életévét be nem töltött kiskorú. A 16. és 18. év közötti kiskorúak esetén a házasságkötéshez szükséges a gyámhatóság előzetes engedélye.

Az anyakönyvvezetővel történő találkozásnál feltétlenül szükség van néhány okmányra:

- személyi igazolvány,
- születési anyakönyvi kivonat,
- hatósági bizonyítvány a személyi azonosító jéről, valamint nem helyi lakos esetén a családi állapotot igazoló lap. A találkozásra legalább 30 nappal a házasságkötés előtt sort kell keríteni, ez alól a Családjogi törvény alapján csak a jegyző adhat felmentést. Persze, ha valaki nagy esküvőt szeretne, érdemes időben elkészíteni az esküvő szervezését pl.: házasságkötőterem, vendéglő, zenész stb.

Lényeges tényező, hogy a házasság időpontja és a házasságkötést megelőző eljárás során felvett adatok csak

6 hónapig érvényesek, 6 hónap elteltével újból fel kell venni az adatokat.

Korábban a házassalándóknak tanácsadáson kellett részt venniük, azonban ezt az intézményt 1988-ban megszüntették.

A leendő feleséget a Családjogi törvény (Csjt) alapján névválasztási jog illeti meg. A leendő feleség négy névforma közül választhat (a példában a feleség neve Kis Mária, a férj neve Nagy Péter):

1. A hölgy megtartja eredeti leánykori nevét. (Kis Mária)
2. Felveszi a férje teljes nevét a -né (házasságra utaló) toldattal, melyhez hozzáilleszheti leánykori nevét. (Nagy né Kis Mária)
3. Felveszi a férje családnevét a -né (házasságra utaló) toldattal, melyhez hozzáilleszti leánykori nevét. (Nagy né Kis Mária)
4. A férje családja nevéhez hozzákapcsolja saját utónévét. (Nagy Mária)

Amennyiben a leendő feleség az 1. lehetőséget választja, szembetalálja magát egy újabb kérdéssel: Kinek a családnévét viselje a házasságból született gyermekek?

A kérdés ugyan felmerül az anyakönyvvezetőnél, de a válaszadás a gyermek születéséig várható magára. Pécelén a névvisselés tekintetében a hölgyek harmada választja a 2. lehetőséget, a második harmad a 3. lehetőséget, míg a fennmaradó 1/3 rész az első és a negyedik lehetőségen osztozik.

Az anyakönyvvezető kérdést tesz fel a házassalándók már meglévő gyermekeivel kapcsolatban is. Abban az esetben, ha a hölgynek rendezetlen családi állású gyermeke van, a leendő férj apai elismerőnyilatkozatot tehet, melyben a gyermeket a

férj a házasságkötéssel magáénak ismeri el.

Az anyakönyvvezető az adatlap kitöltését követően egy ócezer forintnál szülő postai készpénzátutalási megbízást ad át a leendő férjnek. A csekket legkésőbb a házasságkötést megelőző napig be kell mutatni az anyakönyvvezetőnek, ennek elmulasztása a házasságkötés megtagadást vonhatja maga után. A házasságkötést megelőzően néhány nappal feltétlenül keressék fel az anyakönyvvezetőt, még akkor is, ha időközben ellátták házassági szándékunkat.

A házasságkötések ünneplés formában zajlanak. A házasságkötés érvényességi feltétele természetesen a házassalándók kifejezett házasságkötési szándékú állásfoglalása, a boldogító két igen elhangzása. Lényeges tényező a két nagykorú és jogi értelemben cselekvőképes tanú jelenléte, valamint az, hogy a házasságkötés az erre kijelölt helyiségben történjen. Pécelén a Zeneiskola épülete egyben a házasságkötőterem szerepét is betölti. Magát a házasság tényét egyébként a két fél egybehangzó házasságkötési szándéka hozza létre. A házasságkötésről, illetve a házassági anyakönyvi bejegyzésről kivonatot készítenek, ami a későbbiekben bizonyítja a házasságkötést, érdemes tehát megőrizni.

Ez a kis összehelyítő természetesen nem helyettesíti az anyakönyvvezető személyes tanácsadását. Szerencsénkre az anyakönyvvezetőnk nagyon segítőkész és szívesen állnak felfogadói időben a leendő házassalándók rendelkezésére.

Minden leendő házassalándóknak sok boldogságot kívánunk.
Dobrocsi László

Elap hasábjain szeretnénk helyet adni a péceli társadalmi szervezetek, alapítványok, közösségek bemutatkozásának. Az információadramlást segítenék szervezetek, közösségek, emberek között. Bevezető gondolatnak az adományozást, az adakozást választottuk. Kérdéseinket két helyen tettük fel, Pécelen és Isaszegen.

Szívesen adományoz-e péceli civil szervezeteknek? Milyen jellegű célra adta az adója 1%-át?

- A református egyház részére adományoztam többször is pénzzel, nekik adtam az adóm 1%-át is. A többi civil szervezetet nem ismerem.

- Nem adományozok. Nem ismerem a helyi civil szervezeteket.

- Szívesen adok pénzt is, ruhámat is. Az ESE munkáját ismerem és lehetőségeim szerint támogatom. Az adóm 1%-át az egyháznak, a másik 1%-át szociális célra adtam.

- Nemrégien költöttünk Pécelre, így nem ismerem a helyi szervezeteket, de szívesen megismerem a munkájukat.

- Nyugdíjas vagyok, sajnos magamnak is szűkösen jut, így nem tudok adományozni senkinek. Szívesen inkább az egyháznak adnék.

- Milyen civil szervezetek vannak Pécelen? Nem is ismerem őket!

- En az iskolát támogatom.

Tudom, hogy az iskola nagyon siralmas helyzetben van, a gyerekeim is ide járnak, talán ez segít egy kicsit.

- Az ESE-t ismerem, őket szívesen támogatom, az adóm 1%-át is ide adtam.

- Az a baj, hogy nem ismerem eléggé a munkájukat, nem tudom mire forlítnak az adományomat. Ha többet tudnék róluk és nagyobb lenne a bizalmam, talán adnék.

Kérdéseink Isaszegen is elhangzottak. A válaszokból idézünk ismétlések nélkül:

- Igen, szívesen adományozok ruhámat, pénzt. Az adóm 1%-át szociális célra ajánlottam fel.

- Nem, nem adományozok, nem ismerem a működésüket, a feladataikat. Csak a templomi perselybe adok.

- Csak néhány civil szervezetről hallottam, de igazán

nem ismerem a munkájukat. Talán ha tudnám mire fordítják a pénzt, adnék valamennyit.

- Nyugdíjas vagyok, nincs adóm, amiből az 1 %-ot fel tudnám ajánlani, nincs pénzem, amit adni tudnék, sajnos nincs miből.

- Mi az, hogy civil szervezet?

- Ha lenne pénzem, a kórháznak adnám, mert nagyon rossz helyzetben vannak.

- Még nem gondoltam rá, hogy én is adományozhatnék, igaz nem sokat tudnék adni.

- Gyermekment iskolájának sportcélú alapítványát támogatom.

- Nyugdíjas vagyok, nincs miből, de a művészeteket támogatám szívesen.

Hazánkban sajnos még nem alakult ki az adományozásnak, ennek az igen hasznos tevékenységnek a kultúrája. Az adománykérés nálunk

egyét jelent a koldulással, bár ez a fel fogás erősen változóban van. Aki adományt ajánl fel, nem alacsony ad, hanem hasznos tevékenységet, tanulást, sportot, művészetet, jótékony célt támogat. A lakóhelyünkön létrejött civil szervezetek ezekért a célokért jöttek létre.

Mi a véleménye az adományozásról a civil szervezeteknek?

Feltettük a kérdést az ESE vezetőjének:

- Egy civil szervezet mennyi adományra számíthat Pécelen?

- Az egyéni adomány ma már nagyon ritka Pécelen is. 1989-től 94-ig az első 5 évben adakozók voltak az emberek. Önkénteseink a régi szép időkben jöttek az ESE-be, nagyon köszönjük nekik, hogy ma is kitartanak és segítik munkánkat.

- Hogyan értékelik a SZJA 1 % gyűjtését a szervezetek?

- Az 1 % adományt személytelenné érzem, ellentétes a civil kurázssal. Az ESE

1999-ban 282.000.-Ft-ot kapott, de azt sem tudjuk ki-né köszönjük meg.

- Ön szerint van-e bizalom a civil szervezetek iránt?

- A társadalmi bizalmat országosan érezzük, nem Pécelről árad felénk. Nem értekeli sem az önkormányzat, sem az itt

élők többsége erőfeszítéseinket. Költségvetésünkben önkormányzati támogatás még soha nem szerepelt. Mégis arra vagyunk nagyon büszkék, hogy Pécel város értékrendünkben fontos személyiségi tanácsaikkal, tevékenységgel, jogsérgy szolgálattal és nem utolsósorban jóindulatukkal segítik munkánkat. Az Ó tagdjuk önkéntes munkájuk, a bizalom, amely nélkül Pécelen is nagyon nehéz élni.

E cikk megírása előtti felmérésből arra a következtetésre jutottunk, hogy lakos-

sági igény van arra, hogy a helyi lapokban bemutatkozzanak a városban működő civil szervezetek. Ezért felhívást teszünk közzé a Pécelen működő civil szervezetek részére!

A következő számunkban a **Harmónia Alapítványt** mutatjuk be és a pályázatírás rejtelmeit osztjuk meg az olvasókkal. Várjuk a többi civil szervezet és az érdeklődők kérdéseit.

**Bohdcsné V. Ágnes,
Bildsz Jánosné**

Látásnevelés a Szivárvány Óvodában

A ki maga is "papa-zemes", vagy szemüveges gyermekek édesanyja, az pedagógusként is másként tekint a gyengébben látó gyermekekre. Tudja, hogy a kicsi nem rosszszaságból borítja ki a kakaót, nem ügyetlenségéből megy neki a bűtoroknak, s nem gyávaságból kerül a magas mászkókat a kertben. Átérti a gyermek

nehézségeit, s megpróbál célzatosan segíteni.

Amikor tavaly az egyik kiscsoportunkba egy súlyosan látásérült gyermek került, nyilvánvalóvá vált, hogy az együttérzés kevés. A kisfiú szakszerű, sérülés-specifikus fejlesztése jegyében - szakirányú pedagógiai ismeret-eink birtokában - született meg "Látásnevelés" progra-

munk, melyet második éve folytatunk sikeresen. A fejlesztő foglalkozásokon részt vesz valamennyi szemüveges óvodásunk, de kapunk nyitva áll városunk minden érdekelt gyermeke előtt is - természetesen díjlanul.

Programunk lényege a rendszeres, célirányos, intenzív gyakoroltatás, mely esetükben speciális kiegészítője a fejlődésüket alapvetően meghatározó gondos, szakszerű óvodai nevelésnek. A gyermekek szabadidejükben, a rendszeres óvodai csoportfoglalkozások után - a játék örömeért - vesznek részt a "Látásnevelés" foglalkozásokon, heti egy alkalommal, három korcsoportban, mikroszeptos formában. Az életkori sajátosságokat figyelembe véve, játékba integrálva tanítjuk meg gyermekeinket a meglévő látás jobb kihasználására a szem és a kéz összehangolt

működésére. A vidám hangulat, az oldott, családias légkör (igény esetén a szülő is jelen lehet) remek alkalmat teremt az esetlegesen társulási problémák - hiperaktivitás, szorongás, stb. - kezelésére. A célirányosan válogatott, vizuális ingerekben gazdag sok érdekessé játék mellett a gyermekek megtanulják a szemüvegviselés kultúráját, s a nagyobb-bacskák gyakorlata megbe-széli látásproblémájukat is. Tevékenységünket folyamatosan figyelemmel kíséri óvodánk orvosa dr. Horváth Mária. Munkánk szakmai támogatója a Fabiné Teofil János Alapítvány. Jólutúból eszközkészletünk számos - a látás-nevelés céljait szolgáló, értékes fejlesztő játékkal bővült a közelmúltban.

Foglalkozásainkra szeretettel várunk minden óvodáskorú szemüveges vagy szemproblémás kisgyermeket!
Vida Agnes
Papp Istvánné

Nyitnikék - szívnek és tavasznak nyitni kék!

Óvodánk jelmondata ez, amely immáron másodszor testesült meg március 21-én, óvodánk névnapján.

Ez a nap - a tavasz kezdete mindenki számára örömet, megújulást hoz - a mi óvodásaink számára ezen kívül még sok-sok játékot, kézműveskedést, bábelőadást és

meglepetést (egy hatalmas tortát) jelent.

E napot megelőzően tavaszi díszbe öltöztetjük óvodánkat: készülnek a falújságokra a tavaszi témájú alkotások, rajzok. A nap bábelőadással kezdődik amely a gyerekek aktív részvételét kívánja meg. Ezután az óvó nénik által

előkészített kézműves tevékenységekbe lehet bekapcsolódni. Készülnek agyagból, só-liszt gyurmából, dugóból, borból, gyapjából, papírból kedves kis virágok, állat és mesefigurák és szimbólumunk a cinegemadár.

Az ünnep lecsengéseként közös verselés, dalolás kezdődik. Óvodánk

összes növendéke megtanulja Szabó Lőrinc: Nyitnikék című versét és a Tavaszi szél című tavaszi dalunkat.

A nap fénypontja a hatalmas torta, amelyet igyes dadusnénik az idén virág alakúra készíthettek, és bőven jut belőle gyermekeknek, felnőttek egyaránt.

Kósáné Tühegyi Ilona

Jótekonysági Rendezvény a Szemere Pál Általános Iskolában

Egy felévi alsós értekezleten, amikor a legutóbbi kérszre az volt a válasz, nincs pénz, felmerült bennünk, gyógypedagógusokban, ha nincs, akkor teremtük elő.

Ehhez egy jótekonysági bál rendezése tűnt a legjobb ötletnek, hisz itt aztán aki akar, segíthet.

Miután mindenki egyetértett ezzel, elkezdte a szervezést. Először is a szülők és a nevelők támogatását kértük. Mindnyájan meggyőztünk abban, hogy egy nagyobb cél érdekében fogjunk össze. A tavalyi egy nagyteljesítményű fénymásoló vásárlása, az idei pedig a számítógéppark kialakítása volt.

Ennek érdekében városunkban szinte mindenkit mozgósítottunk. Tanulóinkon keresztül belépő és támogatási jegyeket árultunk. Kollégáink-

kal és a szülőkkel pedig felkerestük azokat, akikről támogatásra számíthatunk. Képtelenség felsorolni, milyen sokan adakoztak. Meghatódunk az

emberek önzettségén, segítségkészségén. Kevés volt az a hely, ahonnan üres kézzel távoztunk.

Első lépésünk tehát sikeresnek bizonyult az adako-

zások tekintetében. Már csak a bálomílt minden!

Rettenetesen izgulunk, hogy lesz-e érdeklődő, jönnek-e az emberek. Készen állt

Ezeket szintén a szülők készítették. A gyerekek kedvescsináló műsorral rukkoltak elő. Miután láttuk, hogy szép számmal gyülekeznek az érdeklődők megkönnyebbültünk. Mindkét alkalommal nagyszerűen sikerült mindaz, amit elterveztünk.

Jó volt a hangulat! Köszönhetjük zenésznőnknek, Szuda Károlynak, a jól működő büfének, mindenkinek, aki segített, mindenkinek aki ott volt!

Általuk értük el a tavaly kitűzött álmunkat. A fénymásoló mellé még televíziót, videót, rádiómagnót, kazetákat is tudtunk vásárolni.

Az idei bevételeinkből is elkezdhető a számítógéprendszer kiépítése. Reméljük, hamarosan beindulhat iskolánkban már ötödik osztálytól a korszerű számítógépparktatás.

Kissné Rédei Mariann

Kovácsné Kasza Mária

Petőfisek országos találkozója Miskolcon

Miskolc szomorú város nemcsak a szürke égbolt miatt, ahonnan folyamatosan hull a hideg, havas eső, hanem a lépten-nyomon érzékelhető szegénység miatt is. Az emberek szerényen öltöztek, a város kihalt.

Délutánra, ha rövid időre is, vidámság költözött a Városi Sportszámok környékére. Itt rendezti a város vezetése - a Diáksport Szövetséggel karöltve - az ország Petőfi Sándorról elnevezett iskoláinak első találkozóját. A meghívásnak 30 iskola tett eleget, köztük a péceli Petőfi Iskola.

A szerencsémle a megnyitó ünnepséggel veszi kezdetét. A felvonuló csapatok tábláin olyan települések neveit olvashatjuk, melyeket csak nagyon részletes térképek jelölnek. A Himnusz elhangzása után a város polgármestere mond rövid beszédet, méltatva a kezdeményezés jelentőségét. Őt követi a Diáksport Szövetség elnöke, aki megnyitja a játékok vetélkedőt.

A csapatok elvonulása után végre elkezdődik a verseny. A 30 csapatot két csoportra osztják. Mi a második csoportba kerülünk, így módunkban van megfigyelni a feladatokat, melyeket meg kell oldanunk. Mivel nem annyira az eredményen, hanem inkább a játékosságban van a hangsúly, a feladatok nem túl bonyolultak. A végső helyezést még negatív befolyásolja az a "szomorú" tény, hogy a testnevelőknek is "be kell dobni" magukat. Emiatt azonban senki sem morgolódik, sőt fokozza a hangulatot a kissé már nehezebben futó, vagy a karikába beszálló tantik látványa. Szerencsére a gyerekek megértők, és elnézik nekünk, ha kissé lemaradunk. Mindezzel együtt a hangulat kitűnő, csattognak a fényképezőgépek, hogy a képekből egy emlékeztetés tabló készülhessen az utókor számára. A rendezés káprázatos. A beosztott gyerekek katonákat megszegyenítő pontossággal végzik a felada-

tukat. Erre szükség is van, hiszen csak néhány másodpercük van arra, hogy a szükséges felszerelést a helyükre tegyék. A terem ablakán besüt a nap, mintha ő is örülne a sok vidám arc látásán.

Csapatunk végül a 25. helyre nyert besorolást. Helyezésünk nem rongja el a hangulatunkat, és vidám ugratások közepette - melyből nekem is jut bőven - felsorakozunk a záróünnepségre. Mindenkin látszik a megkönnyebbülés, az arcokról eltűnt a verseny előtti sápadtság. A rendezők bőkezűségének köszönhetően senki nem marad ajándék nélkül.

Noha már két órája tart a verseny, az idő múlását azon vesszük észre, hogy a teremben elfogyott az oxigén. Néhányan fejfájásra panaszkodnak, ezért a versenybírósg néhány perces szünetet rendel el. Szünet után még néhány megpróbáltatás vár ránk, de az akadályokat, ha ügyel-bajjal is, sikeresen teljesítjük. Este 6 óra van, mire véget érnek a próbaszámok. Ek-

kor lázas számolgatás kezdődik, vajon hányadik helyen végeztünk. Nincsenek vérmes remények, mert két próbat nagyon elrontottunk, és különben sem ismertük a feladatok. Ezen a délutánon igazán csak a szerencse számított. "Szegény miskolciak", kihasználva a hazai pálya előnyeit is "csak" a 15. helyen végezték.

A zárás után visszabuszozunk a szálláshelyünkre, ahol mindenkit örögesen vacsora, majd 10 óráig disco vár. A gyerekek többsége nem sokat alszik ezen az éjszakán. Beszélgetnek és ismerkednek egymással, a maguk módján. Ejjel 2 óra lehet, mire elcsendesedik az épület. Néhányan biztosan a versenyről álmodnak. Miskolc szomorú város, de ahol ennyi gyerekeknek tudnak örömet szerezni, az nem maradhat örökké szomorú. Az ilyen városnak a jövője csak vidám lehet!!

Milassin Lóránd
csapatvezető

Miért szeretem az atlétikát?

Ötödikes voltam, amikor egy mezői futóversenyen kibicsaklott a lábom, de mégis lefutottam a távot. Mutatn beírtam a célba, odajött hozzám egy bácsi, és azt mondta, hogy járjak hozzá atlétikai edzésre. Akkor még nem nagyon érdekelt a sport, de fél év múlva mégis nála, azaz **Benkő Ákos** bácsinál kötöttem ki. Szeretném őt bemutatni, mert úgy érzem, hogy egy ilyen emberrel találkozni, még ha csak egy újság hasábjain is, igazi élményt jelent.

Ákos bácsi! Mikor érdemes elkezdni atlétizálni?

10 - 16 éves kor között mindenki számára fontos lenne a rendszeres mozgás, ami nem azt jelenti, hogy az illető versenyezzen is. A versenyszerű atlétika elkezdése nincs életkorhoz kötve. Aki 9 - 10 évesen kezdik, csak játszanak és ismerkednek a technikákkal. A kemény munka 14 - 15 éves kortól kezdődik. Nagyon fontos, hogy a gyerekek megszeressék és ne megunják a munkát.

Milyen eredményeket értek el régebbi tanítványai és a mostaniak közül mondjuk a péceliek?

Tíz évig dolgoztam Hatvanban, ahol tanítványaim közül öten a felnőtt válogatottba kerültek. Többen nagyszerűen szerepeltek nemzetközi versenyeken. **Pál Ilona** ötödik lett a moszkvai olimpián és húsz éve tartja a 400 méteres síkfutás rekordját. Azután az MTK-ban edzősködtem. A szakosztály otthéni idején lett az ország egyik legjobb sprint csapata.

Itt a GEAC-ban igen sok a péceli atléta, ők sorra kiemelkedő eredményeket értek el: **Kis Gyöngyi** huszonegyszeres magyar bajnok és többszörös ifjúsági válogatott. Vagy a hútyja **Kis Csaba**, aki semmennyi ifjúsági válogatott és 800 méteren országos bajnok. **Fábián Bogi**

számtalmon több dobogós helyezést ért el országos baj-

nokságokon. Kiemelkedően tehetséges **Durkó Eliána**. Ő alig egy év edzéssel a háta mögött befutotta magát az utánpótlás válogatottba. **Gelle Robi** váltófutásban nyert bajnoki címeket. **Eördögh Réka** adottságait tekintve a jobbakk közé sorolható, **Ricza Rita** pedig egyformán eredményes az atlétikában és a tájékozódási futásban. Tőlük a jövőben is jó eredményeket várok. **Eldáné** szeretném 2001-ben elindítani a debreceni világbajnokságon. Jó lenne, ha a **Török Ignác Gimnázium** 4 x 400-as és 4 x 800-as váltója megvédene a diákolimpiai bajnoki címet, valamint a **Fábián Bogi** vezette 4 x 100-as váltó is komoly sikereket érne el mind iskolai, mind pedig szövetségi szinten.

Az eredménylistát olvasva, sokan felvethetik magukban a

kérdést: Mi, a kérdeztettek erre azt válaszoljuk, hogy ugyanúgy megy, mint mielőtt elkezdtünk volna versenyezni, edzeni. Ákos bácsi minden fél-évkor elkéri az elle-

nőzőnket és megjelöli, hogy mit kéne kijavítani az év végére. Nem lehetnek rosszszak a tanulmányi eredményeink sem. Azt szokta mondani, hogy az iskolában is meg kell állnunk a helyünket, nemcsak a pályán. Kicsit más ő, mint a legtöbb edző. Úgy érzem, neki nem csak az a fontos, hogy megnyerjünk egy versenyt, hanem az is, hogy becsületes embert neveljen belőlünk. Sokszor beszélget velünk, mesél nekünk és meg is hallgat minket. Olyan, mintha a nagyapánk lenne. Úgyel arra, hogy azok is jól érezzék magukat, akik esetleg nem olyan ügyesek, mint a többiek.

Mi üsztözi Ákos bácsit arra, hogy ilyen sok gyerekek foglalkozzon, mikor jelentős eredményt, csak kevesen érhetnek el.

Az, hogy "őspedagógus" vagyok. Gödöllőn élek ugyan, de nagyszüleim életük nagyobb részét Erdélyben töltötték. Az ő apáik, nagyapáik Székely-

kétszáz esztendő óta állandóan volt pedagógus a családban. Aki- ket ismerhettem közülük mindöjükrre úgy emlékszem, hogy jó tanár, a jó megtesztölti voltak.

Ha valaki sportpedagógus, nem tudja megenni, hogy bárkit is kirakoztat. Nekem sincs szívem elküldeni senkit, aki eljön hozzám.

Milyenek látja a gödöllői és a környékbeli sportéletet?

Gödöllőn az iskolák és az egyetem is jól el van látva. Korszerű felszerelések állnak rendelkezésünkre, különösen az atlétikában. A környező települések helyzetét nem ismerem elég alaposan, azonban a péceli testnevelőket szemlélve jóbarátaimként tisztelhetem, munkájukat nagyon becsülöm. Külön megemlítem **Hámori János** tanár urat, aki évtizedek óta tanít testnevelést.

Sokan nem értik, hogy miért járunk mi futni. Mi a jó a futásban? Miért nem kosárlabdázunk, vagy a fiúk miért nem fociznak inkább? A válasz egészen egyszerű. Mert jól érezzük magunkat. Nagy az összetartás, jó a hangulat és Ákos bácsinál jobb edzőt nem is kívánhatunk magunknak.

Fábián Borbála
a gödöllői Török Ignác Gimnázium 9. osztályos tanulója

A Föld napja

Ez a megmozdulás az Egyesült Államokból indult el, már vagy 25 évvel ezelőtt.

Nálunk csak pár éve ünneplik meg. Mi itt Pécelen a Szemere Pál Általános Iskolában 1998-ban készítettünk először környezetvédelmi kiállítást e nap alkalmából. A tavalyi rendezvény címe:

„Takarékos tárgyak” volt. Az idén a témánk és a kiállítás címe is a következő:

„Mű tehetek én a környezetemért?”

Valóban, az ember elgondolkodik, mit is, hiszen nem tudunk változtatni a törvé-

nyeken, nem tudjuk megbüntetni a szennyezőket, nincs hatalom a kezünkben, vagyis a legtöbbben rávágják, hogy semmit.

Ez nem igaz, igenis tehetünk mi, egyszerű polgárok is sokat, nagyon sokat a környezetünkért. Hogy mit? **VÁLASZTHATUNK.** Megválaszthatjuk, hogy mit vásárolunk. Környezetbarát tisztítószert vagy mérgeket. Egészséges élelmiszert vagy agyonvegyszerezetti tápanyagot. Természetes anyagokból készült ruhát vagy tiszta műszál aszalt csuccot, ki tudja mi mindennel átitatva.

Bózsavárné Göblyös Eszter

Ez a két torzó március 31-ig eperfa volt. A két utolsó abból a ligetből, amit az ABC építése miatt ki kellett vágni. Ők megmenekültek. Akkor. Most miért és ki tehet ilyet ?!

Ez a csonk egy akáca volt. Eltűnt! Reggel még itt volt, délben már nem. Az akáca - mint tudjuk - nem egy botanikai csoda, de árnyat ad, és szűri a levegőt. Sokat ér nyáron, mikor 30 fok van árnyékban. Most már nem lesz árnyék a buszmegállóban.

Itt a tavasz vár a kert!

No de ne vágjunk meg gondolatlanul a közepébe, először is gondosan tervezzük meg az ültetést! Ugyanis nem mindegy, hogy milyen növényeket ültetünk egymás mellé, legalábbis, ha a biokertészkedést választjuk. Márpedig én ezt ajánlom mindenkinek. Úgyis elég méreg kerül egyébként a szervezetünkbe, legalább a saját zöldségünk legyen egészséges. Régebben, hagyományosan egy zöldségféléből egy ágyszót készítettek. Pl. három sor sárgarépa.

A biokertészek ezt így csinálják: sárgarépa - vöröshagyma - sárgarépa. Egyik növény illata riasztja a másik kártevőjét, s viszont. Jó párosítás a retek - saláta, vagy a káposzta - paradicsom, és még sorolhatnám...

Ugyanakkor vigyázat, vannak egymás számára ellenszemes növények is. Pl. az eper nem bírja a káposztát. Képes kipusztulni mellette.

Olyan ez, mint az emberek közötti viszony. Vannak akiket kedvelünk, míg másokat ki nem állhatunk. Nincs ez másként a növényvilágban sem. Felsorolok néhány példát, ami megkönnyíti a tavaszi ültetés megtervezését, illetve segíti a biológiai védekezést.

Bózsavárné Göblyös Eszter

Növény	Jól társítható	Összeférhetetlen
bokorbab	borsfű, kukorica, káposztafélék, burgonya, uborka, zeller	vöröshagyma, borsó, édeskömény
borsó	sárgarépa, retek, uborka, kukorica, cukkini	vöröshagyma, fokhagyma, kárvirág, bab, paradicsom, paradicsom, köszméte
burgonya	bab, kukorica, káposzta, torra, búrsonyvirág, borsó, sarkantyúka	
fejes saláta	sárgarépa, hónapos retek, szamóca, uborka, turbolya, rézsa, málna	
fokhagyma	borsó, sarkantyúka, saláta, uborka	
hónapos retek	káposztafélék, sárgarépa, burgonya, zeller, kapor, cékla, kamilla, zsálya, borsmenta, rozmaring, kakukkfű, levendula	szamóca, retek
kapor		
káposztafélék		
paradicsom	petrezselyem, vöröshagyma, snidling, sárgarépa, bokorbab, paraj, kukorica	burgonya, édeskömény, borsó, káposztafélék, burgonya
szamóca		burgonya, fűzernővények
tök		
uborka	bab, kukorica, borsó, retek, napraforgó	borsó, bab
vöröshagyma	cékla, szamóca, saláta, paradicsom, borsfű	
zeller	zöldhagyma, paradicsom, bokorbab, káposztafélék, uborka	burgonya
napraforgó		
petrezselyem	rézsa, paradicsom	
sárgarépa	borsó, saláta, vöröshagyma	

Cikkíró

Fussunk együtt!

1990-ben a budapesti Törökvs S.E. megkezdte a péceli tájfutó szakkör működését. A Szemere Pál Általános Iskola igazgatója és a tanári kar maximálisan támogatja a sportot beindítását. Az elmúlt 10 év alatt több száz tanulóval ismertük meg a tájfutást. Mivel a családokban minimális a tájfutással a kapcsolat, sajnos sok gyerek lemorzsolódott. Vannak nagyon aktív tehetségesek, akik már "megfertőzödték". Az ezredfordulóra lesz Pécelen serdülő magyar bajnok.

Mi a tájfutás?

A sportoló a természetben térkép alapján, laptájéjő segítségével a terepen elhelyezett ellenőrzőpontokat érinti. Korcsoportonként változó a pálya hossza és nehézségi foka. A legkisebb időt elérő versenyzőt a győztes, ha a kijelölt pályát hibátlanul teljesítette.

Mit kapsz ettől az intellektuális sporttevékenységtől?

A természetben jó levegőn futni. Egészséges leszel, szervezeted könnyebben legyőzi a fertőzéseket. Jó társaságban töltöd szabadidőd nagy részét. Megtanulsz tájékozódni a térkép alapján. Utazhatsz az ország minden tájára pl.: Mecsek, Mátra, Bükk, Zala stb.

Külföldön szervezett ver-

senyeken is részt veszünk, az elmúlt évben versenyzőink Svájc, Svédország, Szlovákia, Szlovénia és Ausztria területein futhattak. Idén Svájcba és Belgiumba kaptunk meghívást vasutas testvérlubból.

Költséges-e ez a sport?

A gyerekeknek szinte ingyenes. Futni bármilyen ruhában lehet, de egy laptájéjő nélkülözhetetlen.

Bízom benne, hogy egyre több tanuló és szülő érdeklődését sikerül felkelteni a sportággal kapcsolatban. A hétvégen rendezett versenyek alkalmat kínálnak a családnak a közös kikapcsolódásra. A gyerekek e szellemi - fizikai sport közben kellemesen elfáradnak. A szülők jó levegőn kirándulnak, s közben megismerhetik a sport szépségeit. A bátrabbak ki is próbálhatják, nyílt kategóriában bárki elindulhat.

Edzésein Pécelen:

Fő bázisunk a Szemere Pál Általános Iskola tornaterme, öltöző. Edzésnapok: hétfő - szerda 15-17-ig.

A hétvégeken versenyekre megyünk, előzetes megbeszélés alapján.

Hétköznap délutánonként is vannak versenyek.

Köszönettel tartozunk Kapronczai Zoltánné igazgatónőnek a támogatásért, Fábán Magdolna tanítónak, amiért emelt tornaórásszámmal a tájfutást, mint egészségére nevelést tantervébe vette, Major Ferencnének a segítségéért.

Legeredményesebb tanítványaink:

Horváth Zoltán, Durján István, Józsa Gábor, Elekes Péter,

Horváth Hajnalka, Durján Noémi, Dimitrov Petra,

Kovács Katalin, Szmolka Csilla **Kéri Péter**
edző

Ne vessünk együtt!

Pistike megkérdi a mamáját:
- Mama, van a rizikének lába?

- Nincs kisfiam - feleli az anyja.

- Akkor megint katicabogarat ettem.

Egy skót már tizenöt éve hordja ugyanazt a kalapot. Hosszú tüprenség után részánja magát és vesz egy újat. Bemegy a kalaptizelbe és így szól:
- Na, itt vagyok megint.

●

A betörő megkérdi:

- Mondja, kedves börtönőr úr, miért van itt mindegyik ablakon rács?
- A biztonság kedvéért.
- Ugyan kérem, ez túlzás. Ki fog egy fegyházbá betörni?

●

Gyerekszaj:

- Nézd ott egy hernyó - kiált fel a 3 éves Gáborka.
- Mit csinált ott a földben?
A szintén 3 éves Gabika válaszol:
- Biztos a giisztával beszélgetett.

●

A három éves Gáborka az

ágya alá tojja a cipőjét.
- Miért dugod el? - kérdezi anyukája.

- Nehogy apu felvegye.

●
Olvasóinktól reménykedve várunk péceli vidám történeteket és diák-tanár humor.

Egy hölgy megkérdi

orvosától:

- Igaz doktor úr, hogy az uborka levétől elmúlik a szeplő?

- Igaz, de csak egy esetben.

- Ha?

- Ha a szeplő az uborkán volt.

●

Az egyetlen folyó, amely szigorlatok. Az egyik professzor így szól a gyengé felkészült ifjúhoz:

- Látja kérem, Nagy Sándor ennyi idős korában már meg-bádfította a világot.

- Igen, csak hogy neki Arisz-totelezes volt a tanára.

●

Iskolai csattanók:

Történelmi dolgozatokból:
"Az oroszok megtámadták a békélen lövöldöző magyarokat." (1956-os forradalom)

"A szabadságharcot azért veszítettük el, mert az ellenség keze ismétlenül betette a lábát."

●

Tanórán történt:

- Ha van két pohár víz, és az egyiket megiszod, hány pohár víz marad Palika? - kérdezi a tanító néni.

- Egy sem - válaszolta Palika, mert a másikat mindig leejtem.

●

●

●

A Pécel ESE Híradó Szerkesztőségi Tájékoztatója

Az Ön kezében lévő újság, közéleti és kulturális folyóiratunk első száma, amely 2000. május 5-én 1000 példányban jelent meg.

A kézhez kapott kéziratok nagy száma miatt folyóiratunkat 28 oldalon jelentettük meg (24 oldalasra terveztük). Így is nagyon sok kézirat, megítéző vélemény a következő számba húzódik át. Elnézetést kérünk!

Az újság újbóli megjelenítésére elnyert PHARE DEM támogatás összege 1.500.000.- Ft lesz, amely csak 1 éves megjelenést támogat, de ha Önök ismerik a lapkiadás költségeit, tudják, ez az összeg még a fele költségekre se elegendő. Reménykedünk tehát, hogy az olvasó kezébe veszi az ESE Híradó 1. számát és azt mondja:

- 98 Ft? nem is sok érte, én is előfizetek rá 90.- Ft-ért!
A talán akad egy-két olvasó, aki ítézi mekkora erőfeszítés, hány ember munkája és milyen sok költség fekszik benne felkál:

- En 200 Ft-ot is adok előfizetőként érte.
Ők lesznek a támogatói előfizetők, ha beküldik a megrendelő-szelvényt.

Talán akad olyan olvasó is, aki azt szeretné, hogy a lap 1 évben túl is fennmaradjon és kiemelt támogatói előfizetőként 400.- Ft-ot is áldoz a lap jövőjéért.

Kérjük, fontolja meg döntését.

Ez a békességgel és jószándékkal induló lap talán **közlebb hozza egymáshoz a pécei embereket.**

Hirdessen Ön is a Pécel ESE Híradóban!

Hirdetés felvétel: minden hónap 25-ig.

A lakossági hirdetéseket ingyenesen közöljük.

Vállalkozói hirdetések:	egész oldal	60 000 Ft
	fél oldal	30 000 Ft
	negyed oldal	15 000 Ft
	nyolcad oldal	7 500 Ft

Visszatérő hirdetőinknek 10-20% engedményt adunk!

Hirdetési szándékával kérjük, forduljon Bohácsné Vilmeék Agneshez telefonon: 28-454-076, 28-454-077, személyesen, postai úton (2119 Pécel Pihenő u. 2.), vagy e-mail címen: ese@mail.digitel2002.hu

Fontos Önnek, hogy vállalkozását Pécelen közelebbről megismerjék?

Kérésére, közelképen mutatjuk be Önt és vállalkozását. Közelkép rovatvezető: Durkó Sándor (PR Szövetség tagja). Megrendelés, időpont egyeztetés Bohácsné Vilmeék Agnesnél.

**Felhívás!
Felvilágosítással a betegségek ellen!**

Jánius hónaptól kezdve szeptember végéig folyamatos és rendszeres vérnyomás és vércukor-mérést tartunk azok részére, akik a mostani számunkban megjelenő kérdőívet kitöltik és eljuttatják a gyűjtőhelyekre vagy a címünkre.

Az érdeklődéstől függő témájú ismeretterjesztő előadások kerülnek megrendezésre több hónapon keresztül. A cukorbetegség és a magas vérnyomás témájában cikksorozat indul lapunkban. Kérdéseikre választ kaphatnak lapunkon keresztül és az ESE Szociális Központban.

Az ESE egészségvédelmi programokat vezeti Bilász Ildikó, forduljanak hozzá bizalommal.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a **PÉCEL ESE Híradó** c. havi lapot

2000. év hónaptól az alábbi címre

Megrendelő neve:

Címe: Tel.:

Címre postai csekket kérek.

A postacsekken telefonon is (28-454-076) kérhető.

Előfizetési díj: 90 Ft/hó

egy évre: 1.080 Ft

fél évre: 540 Ft

negyed évre: 270 Ft

Támogatói előfizetés: Kiemelt támogatói előfizetés:

egy évre: 2.400 Ft egy évre: 4.800 Ft

fél évre: 1.200 Ft fél évre: 2.400 Ft

negyed évre: 600 Ft negyed évre: 1.200 Ft

Dátum: Aláírás:

A megrendelőlapot kérjük borítékba tenni és az ESE Híradó címére 2119 Pécel, Pihenő u. 2. feladni.

Szfv küldi szolgálatunk üzenetei:

- Eszter! Jóváteszek mindent, csak bocsásd meg!
Rájöttem, hogy Te vagy az igazi. Telefonálni nem tudok. Két éve szenvedek nélküled! Ha olvasod e szavakat, emlékezz a letört cseresznyevirágra! Ákos. Jelleg: „májusi cseresznye”.

Szerkesztőségi közlemény: Az üzeneteket levélben kérjük címünkre eljuttatni. A borítékra írjuk rá: „Szfv küldi”.

ESE Szociális Konyha
ajánlata:
Finom háziás ételeink városzerte kedveltek.

Hétfőtől vasárnapig finom ebéd, (menü) helyben fogyasztva 240.- Ft-ért házhoz szállítva: 260.- Ft-ért.

Előzetes megbeszélés alapján vállalkunk 20 fő feletti csoportokat reggeli és vacsora étkezésre is. Nagyobb rendezvényeket megbeszélés alapján vállalkunk. Töltse el idejét és kültse el ebédjét kulturált helyen, szép környezetben az ESE-ben!

Szeretettel várjuk, szívesen látjuk!

